საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

ეროვნება

პარასკევი 11 თებერვალი 1921 წ.

ფასი 50 მანეთი

ქრონიკულ-ინფორმაციული ფურცელი

№ 32 ორგანო საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა. № 32

გაზეთი ღირს თვეში 1200 მანეთი, ცალკე ნომერი მეოთხედ 50 მანეთი, განცხადების ფასი ერთ სტრიქონ რიგზე ჰეტიტის სტრიქონი 30 მანეთი, ბოლოს-ფურცელზე 20 მანეთი, ხანგრძლივიანი განცხადება ჩვეულებრივი ზომის (10 × 2) 1000 მანეთი. ნისიად განცხადება არ დაიბეჭდება, რედაქცია და კანტორა იმყოფება პრეობრაჟენის ქ. № 4, შესასვლელი რუსთაველის ქუჩიდან № 18-თან, რედაქციის ტელეფონი 14—78, კანტორის 14—62

სახალხო გვარდიის ტყვიის მფრქვეველთა ბატალიონის კომანდირი ბ. ბ. ოფიცერთა საზოგადოება და გვარდიელები აუწყებენ საზოგადოებას თოფ იარაღის გამგის ძვირფას ამხანაგ

არჩილ გუსარიონის ძე პეტრიაშვილის

უდროოდ გარდაცვალებას, რომელიც მოხდა 8 თებერვალს სახ. გვარდიის ლაზარეთში. (544 1—1).

რესპუბლიკის ომში დაჭრილ-დასახიჩრებულთა კავშირის გამგეობა ახდენს რესპუბლიკაში

ომში დაჭრილ-დასახიჩრებულთა და ომში დაღუპულ მეომართა ობლების სრულ აღწერას რისთვისაც საჭიროა

ინსტრუქტორები

ყველა მაზრებისათვის, გარდა ზუგდიდისა. ჯამაგირი მიეცემათ თვიურათ 40,000 მან. წარმოდგენილ უნდა იქნას საიმედოების საბუთები პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებიდან. ინსტრუქტორი უნდა იყოს იმ მაზრის მცხოვრები, რომელშიაც ის მუშაობას იკისრებს. ცნობების მიღება სწარმოებს კავშირის ბინაზე ყოველ დღე ქ. თფილისში, ჰოლეხინოვის პრ. № 139, სამხედრო სასწავლებლის პირდაპირ.

(ნ. 14—9) გამგეობა.

განცხადება.
მოქალაქეების სამინისტრო

საყოველთაოდ აცხადებს, რომ ვისაც სურს ჩამოიტანოს ხორბლეულობა სიღნაღის და თელავის მაზრებიდან, მიეცემა ნება მხოლოდ იმ შეთხვევაში, თუ გამოსატან ხორბლეულობის რაოდენობის ნახევარს მიჰყიდის მომარაგების სამინისტროს განსაზღვრულ ფასებში. ხორბლეულობის გამოტანა შეიძლება არა ნაკლებ 20 ფუთისა გამოსატან ხორბლეულობის ნახევარს მიიღებს სამინისტროს რწმუნებული: თელავში—კალანდარიშვილი, წნორის წყალში—თავდიდიშვილი და თფილისის სადგურზე სამინისტროს რწმუნებული.

ხორბლის გამომგზავნი, ვინც უკვე ჩაბარა ნახევარი ხორბლეული უნდა ჰქონდეს რწმუნებულისაგან მოწმობა მასში, რომელიც შემდეგში აქ ჩამოერთმევა და კიდევ მისივე მოწმობა დანარჩენ ხორბლეულობის დაუბრკოლებლივ გასატანათ.

ვისაც მოწმობა არ აქვს, მას შეუძლიან მთელი თავისი ხორბლეული გამოგზავნოს მახლობელ სადგურიდან, მხოლოდ თფილისში, მომარაგების სამინისტროს სახელზე და აქ, თფილისის სადგურზე, ნახევარს ჩაბარებს სამინისტროს რწმუნებულს და დანარჩენს რწმუნებულის მოწმობის ძალით დაუბრკოლებლივ წაიღებს თვითონ.

ჩაბარებულ ხორბლეულობის საფასურს მიიღებს ნაღდათ რკინის გზის გადმოსატან ხარჯის დამატებით მომარაგების სამინისტროს სალაროში. მსურველთ შეუძლიანთ სამი მეოთხედი ჩაბარებულ ხორბლეულობის საფასურისა მიიღონ ნაღდათ და დანარჩენი საფასურის ანგარიშში წაიღონ მომარაგების სამინისტროს საწყობიდან სხვადასხვა ნივთები: რკინა, თოლები, ჭურჭელი, ლურსმანი და სხვა. (ნ. 5—2)

მუშათა მაგიდა

აცხადებს, ყველა დაწესებულება-წარმოებათა საყურადღებოთ, რომ დაწესებულებების გად ჯგუფება მოხდა ახალი ბარათული წესის შემოღებისთანავე და არავითარი ხელახალი გადაჯგუფება, ერთიდან მეორეში გადატან-გადმოტანა დაშვებული არ იქნება. ამისათვის ამ მიზნით შემოსული თხოვნა-განცხადებანი დატოვებულია უყურადღებოთ.

(ნ. 3—2) მუშათა მაგიდის გამგე ვ. ფერაძე.

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის ქუთაისის მაზრის ორგანიზაციებს

შაბათს, 12 თებერვალს საღამოს 5 საათზე ქუთაისის სოციალ-დემოკრატიულ კლუბში დანიშნულია ქუთაისის მაზრის

სოციალ-დემოკრატიული
კონფერენცია

კონფერენციისათვის მიღებულია შემდეგი დღის წესრიგი:

1. მიმდინარე მომენტი.
2. პარტიული კონფერენციის დადგენილებანი.
3. მოხსენება სამაზრო კომიტეტისა.
4. „ სარევიზიო კომისიისა.
5. „ სამაზრო ერობის მუშაობის შესახებ.
6. პარტიული მუშაობა.
7. მომავალი არჩევნების სამზადისი.
8. გაზეთი.
9. სამაზრო კომიტეტის და სარევიზიო კომისიის არჩევნები.
10. მიმდინარე საკითხები.

აღგილობრივი ორგანიზაციები ყრილობაზე გზავნიან დელეგატებს თითოს ყოველ ორას წევრზე. უფლება ეძლევა კონფერენციაზე ერთი დელეგატის გამოგზავნის იმ შემთხვევაშიც, როცა პარტიის წევრთა რიცხვი ორგანიზაციაში ორასზე ნაკლები ითვლება. დელეგატთა არჩევის წესს თვით ადგილობრივი ორგანიზაციები იმუშავებს.

ქუთ. სამაზრო კომიტეტი საქართველოს სოც.-დემ. მუშათა პარტიისა.

(ნ. 6—6)

სახელმწიფო ოპერა

პარასკევს, 11 თებერვალს

ფაისი

შაბათს, 12 თებერვალს ოპერა მუშებისათვისლალატი. კვირას, 13 თებერვალს დილით ბავშვების დილა კოკელია. ორშაბათს, 14 თებერვალს განახლებით პირველად ბაშვენოტი, დასაწყისი სრულ 8 ს. (ნ. 1—1)

განცხადება

ვაცხადებთ ბითუმათ და ნაჭრობით ყველა მოვაჭრეთა საყურადღებოთ

რომ რამოდენიმე დღის შემდეგ ერთი უდიდესი იტალიური ფირმა

ასკარელლი და კომპ.

ხსნის ქ. თფილისში (ადგილი შემდეგ განცხადებაში იქნება ნაჩვენები)

მანუფაქტურით დიდ ვაჭრობას,

სადაც შეიძლება მაგალითეულის, ღითეულობის და მაუდის შერჩევა.

მატერიები არის უმაღლესი ხარისხისა საუკეთესოთ და ლამაზათ ნაწარმოები.

შემდეგ განცხადებაში იქნება აგრეთვე აღნიშნული თუ რა დღეებში იწარმოებს ნაჭრობით ვაჭრობა.

ერთის საინისტროს განცხადება

მუშათა მაგიდის წინასწარ გამოანგარიშებით დეფიციტი ა. წ. თებერვალში თვიერულ ზუშა მოსამსახურეზე გათვალისწინებულია ათი ათასი (10 000) მან.

ყველა კერძო და საზოგადო დაწესებულებანი და წარმოებანი, რომელნიც მუშათა მაგიდიდან თებერვალში ღებულობდენ სურსათ-სანოვაგეს ვალდებულნი არიან შეიტანონ 20 თებერვლამდე აღნიშნული თანხა დაქირავებულ მუშა-მოსამსახურეთა რიცხვის მიხედვით, მუშათა მაგიდის სალაროში.

წარმოებათ და დაწესებულებათ, რომელთაც თებერვალში რამოდენიმე დღის განმავლობაში არ მიეღოთ პური, შეუძლიათ უფლის შეტანის დროს გ. ნაცხადონ ზედმეტ შეტანილ თანხის მომავალ დეფიციტის ანგარიშში გადარიცხვის შესახებ.

დედანს ხელს აწერენ:

შრომის მინისტრის ამხანაგი ალ. ბახტაძე.

საქმეთა გამმართველი [illegible]. (ნ. 2—1)

ოზურგეთის სამაზრო ერობის გამგეობა

ამით საყოველთაოდ აცხადებს, რომ

სამაზრო საეროგო უფლებების ხმა სანთა არჩევნები მაზრაში დანიშნულია მიმდ ნარე წლის 6 მარტს.

მაზრა გაყოფილია, სან საარჩევნო ოლქათ: ოზურგეთის, ჩოხატაურის, და ლანჩხუთის ოლქებათ, ქალაქი ოზურგეთი, თანახმად დროებითი საერობო დებულების დამატებისა წარმოადგენს ცალკე ოლქს.

საარჩევნო უბნათ აღიარებული თემი, ხოლო ტერიტორიით ფართო და გეოგრაფიული მდგომარეობით განსაკუთრებულ პირობებში მყოფ თემებში საარჩევნო უბნები, გარდა თემის ცენტრისა, დაიდგმება ზოგიერთ შორეულ სოფლებშიდაც.

საარჩევნო სიები უკვე შედგენილი და გამოქვეყნებულია თემის გამგეობებში.

საოლქო საარჩევნო კომისიების თავმჯდომარეებათ დანიშნულნი არიან: ოზურგეთის ოლქში—ერობის ხმოსანი ივანე ღლონტი, ჩოხატაურისაში—ერ. ხმოსანი—აფთონ ციხლაძე და ლანჩხუთისაში—ერ. ხმ. ნიკოლოზ წილოსანი.

(ნ. 3—1) ოზურგეთის სამაზრო ერობის გამგეობა.

სახელმწიფო დრამის თეატრი

შაბათს, თებერვლის 12 ს. ყველაზედ

რაც გინახავს ვეღარ ნახავ

კვირას, თებერვლის 13-ს

ყველაზედ **აღლუმი** ყველაზედ

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე. ბილეთები კასაში. (ნ. 1—1)

ახალის ცალახით

ხანგრძლივ

ექიმ

მ. ს ზერნოვისა

კირპიჩნი შესახვევი № 13, ბელინსკის ქუჩასთან. (22 თებ.)

საქართველოს ცხოვრება და საგარეო რუსეთი

საქართველოს იურიდიულად ცნობას უდიდესი და მრავალმხრივი მნიშვნელობა აქვს. იგი როგორც პირდაპირ, ისე არა-პირდაპირ გავლენას იქონიებს ჩვენს საშინაო და საგარეო საქმეებზე. როგორც მტერი, ისე მოყვარე ანგარიშს გაუწევენ ამ ფაქტს; უფრო ნორმალურ, წესიერ კალაჰოტში ჩადგება საქართველოს ურთიერთობა იმ სახელმწიფოებთან, რომლებიც მის იურიდიულად ცნობამდისაც სიმპატიით უყურებდენ მას. მაგრამ შეუძლებელია, რომ ამ ცნობამ დიდი გავლენა არ მოახდინოს იმ სახელმწიფოებზედაც, რომლებთანაც საქართველოს არა აქვს მოგვარებული ურთიერთობა; შეუძლებელია, რომ ამ ფაქტმა ხელი არ შეუწყოს ამ ურთიერთობის მოგვარებას და მეტადრე ნინ არ წასწიოს ეს საქმე, რომლისადმი ინტერესებს იმის გამო, რომ ამ ცნობით განხორციელდა საქართველო რესპუბლიკის მეცხრამეტე მერ 4 წლის წინათ წამოყენებული ლოზუნგი ხალხის თვითგამორკვევის უფლებისა და ამასთან ერთად დამარცხდა „ლოზუნგი ერთიმთლიანი“ და „განუყოფელი შავი რუსეთის“ ალდგენისა“.

ბ. შეინმანმა ფრთხილ გარკვევით განაცხადა თავისი შეხედულება საქართველოს იურიდიულად ცნობაზე ლეგალურ საუბარში, რომელიც მას ჰქონდა გაზეთ „სლოვოს“ თანამშრომელთან. მან განაცხადა, რომ საქართველოს ცნობამ არ შეიძლება მეტი გარკვეულობა არ შეიტანოს მისს ურთიერთობაში საბჭოთა რესპუბლიკებთან. ამ უკანასკნელთათვის, მეტადრე კი საბჭოთა რუსეთისათვის, ხელსაყრელია იმისთანა სახელმწიფოს არსებობა, როგორიც არის საქართველო: „საბჭოთა რუსეთი დაინტერესებულია, რომ საქართველომ რაც შეძლება მალე განმტკიცოს თავისი მდგომარეობა საერთაშორისო ურთიერთობაში. ეს ჩვენთვის მეტადრე იმ მხრივ არის მნიშვნელოვანი, რომ საქართველოს საშუალებით ჩვენ შეგვძლებთ ავ ჭკო კავშირი დავ ჭიროთ ევროპასთან და „ამერიკასთან“. რომ საბჭოთა რუსეთისათვის ხელსაყრელია საქართველოს სახელმწიფოებრივი განმტკიცება, ეს თავიდანვე იმდენათ ცხადი იყო, რომ ამის დასამტკიცებლად სრულიადაც საჭირო არ იყო საქართველოს იურიდიული ცნობა. მაგრამ ეს ვინ არის, რომ ამ ფაქტმა უნდა მეტი გარკვეულობა შეიტანოს საბჭოთა რუსეთის მესვეურთა მიერ ამ მნიშვნელობის შეგნებაში. სანამ საქართველო არ იყო იურიდიულად აღიარებული, დიდი სახელმწიფოები მოვალეთ ვერ სთვლიდენ თავს მას მიეპყრობოდნენ ისე, როგორც ხელშეუხებელს სახელმწიფოს, რომლის უფლებების შელახვა შეუძლებელი და დაუშვებელია, თუ კი შელახვას მოითხოვს დიდი სახელმწიფოს სტრატეგიული ან სხვა რაიმე ინტერესები. საქართველოს იურიდიულ ცნობას იგი შეჰყავს მსოფლიო სახელმწიფოთა წრეში და მას ისეთსავე უფლებებს ანიჭებს, როგორითაც არიან აღჭურვილნი სახელმწიფოები; ამიერიდან საქართველო ფორმალურად თანაწორუფლებიანია უდიდეს სახელმწიფოებთან. საქართველოს უფლებებისა გათვალა საერთაშორისო ზომის საკითხია; რაც უნდა პაწია და სუტი იყოს საქართველო, მის უფლებების შელახვას ისეთივე პრინციპიალური მნიშვნელობა ექნება, როგორიც აქვს ინგლისის, საფრანგეთის და სხვა სახელმწიფოს უფლებების შელახვას. საბჭოთა რუსეთისათვის ამას არ შეიძლება დიდი გავლენა არ ჰქონდეს: იგი აქამდის სულ იმ მიზეზიანობაში იყო, ვითომც საქართველოს ტერიტორიას გამოიყენებდა ვ-ხმე საბჭოთა რუსეთზე თავდასხმის მიზნით. გავიხ ენოთ თუნდაც ის ალიაქოთი, რომელიც საბჭოთა რუსეთის მესვეურთ ასტეხეს ამ ორი-სამი თვის წინათ ბათომის გარშემო. ამიერიდან ამნაირი მიზეზიანობის საბუთი საბჭოთა რუსეთის ხელმძღვანელთ ხელიდან ეცლებათ.

ამ გარემოებას აღიარებს ბ. შეინმანიც. „საბჭოთა რუსეთსა და საქართველოს შორის შეტაკების მრავალ საბაბებს შობდა ის გარემოება, რომ ანტანტის ძლიერი სახელმწიფონი თავის თავზეაღებულ სიძულვილის გამო საბჭოთა რუსეთის მიმართ და თავისი განუსაზღვრელი სურვილის გამო, რომ რაიმე ზიანი მიაყენონ საბჭოთა რუსეთს, იმის წინაშეც არ ჩერდებოდენ, რომ რუსეთისათვის ხაზინათ მოქმედებანი ხაქართველოს ტერიტორიაზე და წყლებზე ეწარმოებინათ“.

თეით ბ. შეინმანს გარკვევით შეგნებული აქვს, რომ „საქართველოს იურიდიულად ცნობასთან ერთად საბჭოთა რუსეთის ინტერესების და მისი ღირსების დაცვა საქართველოში ბევრად უფრო მეტათ იქნება უზრუნველყოფილი, ვიდრე მანამდის“.

მაშასადამე, საქართველოს იურიდიულად ცნობა ულიდეს მნიშვნელობას იქონიებს საბჭოთა რუსეთის სულიერ განწყობილებაზე. ეს ცნობა საბჭოთა რუსეთს არა მევს ეკონომიურობის და ნერვიანობის ყოველს საბუთს და ამან არ შეიძლება დიდი ნაყოფი არ გამოიღოს საქართველოს და საბჭოთა სახელმწიფოების ურთიერთობის ნორმალურ კალაპოტში ჩაყენების საქმეში.

მძიმე ფრილოგა

არასოდეს ასეთი მძიმე ჭეილობა ჩემთვის არავის მოუყენებია!

არასოდეს ასეთი დიდი პოლიტიკური გულის ტკივილი არ მიგრძვნია!

არასოდეს ჩემი პარტიული პატრიოტიზმი არ შელახულა!

ჩვენს პარტიას ბევრი თავდასხმა მოუკერებია, ბევრი ტანჯვა-ვაება უგემია, ბევრი იერიშები უნახავს თვითმპყრობელობის დამაშებისაგან.

ჩვენს პარტიას ბევრი მტერი ჰყოლია და ჰყავს და მათგან ბევრი შეურაცყოფა უნახავს.

ჩვენს პარტიას შიგნითაც გასჩენია მოღალატენი, რენეგატები.

მაგრამ ჩვენი ციხე შიგნიდან ჯერ არ გატეხილა.

ყოველთვის, როდესაც კი ჩვენს პარტიას მოადგებოდენ და მის შელახვას, დანგრევას და გაქანგურებას მოიწადინებდენ, მე მხიარული ვყოფილვარ, არასოდეს გული არ გამტეხია და პოლიტიკური გულის ტკივილი არ მიგრძვნია. არ შელახულა ჩემი პარტიული პატრიოტიზმი იმიტომ, რომ პარტია მთლიანი იყო და მთლიანი რჩებოდა. ეს მთლიანობა არ ირღვევოდა არც მაშინ, როდესაც მას ესა თუ ის წევრი, ესა თუ ის რენეგატი ჩამოშორდებოდა და მოწინააღ ბანაკში გადადგებოდა. ასეთი წევრები, ასეთი რენეგატები პარტიას ცილდებოდენ და პარტიის გარეშე მუშაობას იწყებდენ.

და ასეთ შემთხვევებში მე არ ვფიქრობდი: ეს წევრი გაიქცა პარტიას, რადგან ის უკანასკნელის მიმართულებას არ იზიარებს. ეს რენეგატი სხვაგან გადადგებოდა, რადგან პარტიამ ის მატერიალურად ვერ დააკმაყოფილა ან და მისი პირადობა ისე დიდათ ვერ დააფასა, როგორც ეს მას სურდა.

ეს წევრი პარტიიდან იმიტომ წავიდა, რომ მან ვერ ითანა მკაცრი და ფოლადისებური პარტიული დისციპლინა.

ასე ვფიქრობდი მე მაშინ.

ახლა კი ჩემში შეურაცყოფილია პარტიული პატრიოტიზმი.

პარტიაში დარჩენა და პარტიის წინააღმდეგ მუშაობა!

პარტიული საარჩევნო ბიუროები

ამხანაგების საყურადღებოთ ვაცხადებთ, რომ პარტიის წევრებს და თანამგრძნობთ საქალაქო არჩევნების შესახებ შეუძლიათ მიიღონ ყოველგვარი ცნობა და დარიგება შემდეგ პარტიულ საარჩევნო ბიუროებში.

1. ცენტრალური ბიურო მისამართი: თფილისის კომიტეტის ბინა, ერთობის ქუჩა № 4 ბიურო ღია დილის 9—1 საათ. და საღამოს 6—10 საათამდე

2, პირველი რაიონის ბიურო. ნაძალადევი, თეატრი დილის 9—1 საათ და საღამოს 5—9 საათ.

3. მეორე რაიონი. სახალხო სახლი დილის 9—1 საათ. და საღ. 5—9 საათამდე.

4. მესამე რაიონის ბიურო. კახეთის მოედანი № 1: დილის 9—1 საათ საღამოს 5 9 საათ.

5. მეოთხე რაიონის ბიურო. ვერის მუშათა კლუბი, ოლღას ქუჩა № 29. დილის 9—1 საათ. საღამოს 5—9 საათ.

6. მეხუთე რაიონის ბიურო. ნავთლუღი, კახეთის სადგური, დილის 9—1 საათ. საღ. 5—9 საათ.

7. მეექვსე რაიონის ბიურო. ბებუთოვის ქუჩა № 22. დილის 9—1 საათ. საღ. 5—9 საათ.

8. მეშვიდე რაიონის ბიურო. ნავთლუღის სახალხო გვარდიის შტაბი. დილის 9—1 საათ საღ. 5—9 საათამდე.

პარტიაში დარჩენა და პარტიის წინააღმდეგ ამბოხების მოხდენა!

პარტიაში დარჩენა და პარტიის წინაშე ღალატი.

ეს იგივეა, რაც სამშობლოში ყოფნა და სამშობლოს ღალატი.

მოქალაქეს შეუძლია სამშობლოს ვერ შეეგუოს და მისი საზღვრები დასტოვოს; მოქალაქეს შეუძლია სამშობლოს კანონები და წესები არ მოიწონოს და ისეთი სახელმწიფო აირჩიოს საცხოვრებლათ, რომლის კანონები და წესები მას მოეწონება. და თუ ის ამას აშკარად მოიმოქმედებს, ის მოღალატედ არ ჩაითვლება.

მაგრამ სამშობლოში ცხოვრება და მის წინააღმდეგ ურჩობა, მოღვაწეობა და ამბოხება,—ეს მოღალატეობა იქნება და ასეთი მოქალაქე მოღალატის სახელით უნდა მოინათლოს.

და როდესაც მე დავრწმუნდი, რომ პარტიაში გაჩნდა ერთი ჯგუფი მოღალატეებისა, როდესაც ჩემთვის აშკარა შეიქმნა, რომ მთელი ჯგუფი პარტიის წევრებისა პარტიას ღალატობენ, ე. ი. პარტიაში რჩებიან და მის წინააღმდეგ კი ამბოხებას ახდენენ, მას გააფთრებულად თავს ესხმიან და მტრების წისქვილზე უხვად წყალს ასხამენ, ჩემში გაიღვიძა პარტიულმა პატრიოტულმა გრძნობამ და გულისფანცქალით ვუცდიდი, რა ნაბიჯს გადადგამდა ამ ჯგუფის წინააღმდეგ ჩვენი პარტია, რა ზომებს მიიღებდა ის ასეთი ანტიპარტიული მოქმედების მოსასპობად და ასალგამაგად, და იანვრის პარტიულმა კონფერენციამ და ცენტრ. კომიტეტმა მე სრულიად დამაკმაყოფილა.

მართლაც, განა შესაძლებელია პარტიის წევრმა, რომელსაც პარტიის ჭირი და ლხინი გაზიარებული აქვს, რომელიც პარტიასთან შესისხლხორცებულია რომელსაც პარტიაზე ამაგი მიუძღვის, რომელსაც მისთვის ენერგია, ნერვები, ოფლი და სისხლი შეუწირავს და მასთან ერთად გაუვლია ის დიდი და ეკლიანი გზა, რომელიც გაიარა ამ მეოთხედ საუკუნის განმავლობაში ჩვენმა პარტიამ, განა, ვკითხულობ მე, შესაძლებელია ასეთმა პარტიის წევრმა პარტიის წინააღმდეგ ისე გაილაშქროს, როგორც „ახ. სხივმა“ გაილაშქრა?!

ამ კრიტიკის უფლებით თავის მართლება შეუძლებელია, კრიტიკა თვით პარტიაში დასაშვებია და აკრძალულიც არ არის. პარტიის ყოველ წევრს შეუძლია თვით პარტიის ფარგლებში, ოთხკედლშეა მეუბნოთოს როგორც თვით მთელი პარტიის შემცდარ მოქმედებაზე, ისე პარტიის წევრების, თუ გინდ თვით მის ბელადების ნაკლულოვანებაზე; ყველას შეუძლია ასეთი კრიტიკა, კრიტიკა მკაცრი და შეუბრალებელი, აწარმოოს და შეიცადოს თავისი აზრის გაყვანას. ხხოლოდ როდესაც ის უმცირესობაში დარჩება, მას ორი გზა დარჩენია: ან პარტია უნდა დასტოვოს ან უმრავლესობის გადაწყვეტილებას დაემორჩილოს. პარტიაში დარჩენა და მასზედ თავდასხმა ყოვლად შეუწყნარებელია.

და როდესაც მე „ახ. სხივის“ უკანასკნელ ნომრებს ვკითხულობდი, როდესაც მე კირილე ნინიძის ორ უკანასკნელ სიტყვას, დამფუძნებელ კრებაში თქმულს, გავეცანი (ბინის საკითხი და ჩხიკვიშვილ-ნუკუბიძის ინცინდენტი) მე ვთქვი: კირილე ნინიძე პარტიის წევრად ვეღარ დარჩება. ან მისი პარტიის წევრობა პარტიის შეურაცყოფა არის მეთქი.

საქმე იმაში კი არ არის, რომ ერთი მხრით დგანან ჟორდანია-რამიშვილები და მეორე მხრით ხოკოლავა-ფირცხალაიშვილები. მე კერპები არასოდეს არ მყოლია და უკოდველ რომის პაპად არავინ მიგულებია. საქმე, არამედ იმაშია, რომ ერთის მხრით დადგა მთელი პარტია, მისი დიდი უმრავლესობის სახით და მეორეს მხრით პაწია ჯგუფი „სხიველები“ მათი პარტიაზე თავდასხმით და ისიც ისეთ დროს, როდესაც შიგნით ყველა არა სოციალ-დემოკრატი, ყველა ერ.-დემოკრატები, ფედერალისტები, ს. რევოლიუციონერები ალყას გვარტყამენ და გარედან კომუნისტები განადგურებას უგვიქადიან. და როდესაც ასეთ დროს „სხიველებს“ ეერიშები მოაქვთ პარტიაზე, მე ამას აშკარად მოღალატეობა უნდა დავარქვა.

ყველამ რომ თავის გულისთქმას აჰყვეს, ყველამ რომ მოინდომოს მაინცდამაინც თავისი გაიტანოს, ყველამ რომ მოისურვოს გულის მოფხანა, მაშინ ჩვენ ერთ მთლიან პარტიასთან კი არ გვექნება საქმე, არამედ ჩვენ შეგვრჩება ხელში ადამიანთა გროვა, გროვა უერთმიზნო, უდისციპლინო. მაშინ ჩვენ ვერ გაუძლებთ არამც თუ მთელ ჩვენ წინააღმდეგ შეერთებულ ძალებს და მათ ეერიშებს, არამედ ჩვენ უძლურნი ვიქნებით შევებრძოლოდ რომელიმე ერთ ეერიშს.

ეს კარგათ უნდა სცოდნოდათ „სხიველებს“, მაგრამ ეს მათ ვერ შეიგნეს და ამიტომაც იგინი პარტიამ პარ ოის გარეშე დასტოვა და, მე ვფიქრობ, ძალით მან ბევრი ჭირლობა, გულის-ტკივილი და შელახული პარტიული პატრიოტიზმი გაამართლა და აღადგინა.

„სხიველების“ პარტიის გარეშე დაყენებით პარტია ამაღლდა, განმტკიცდა და გაფოლადდა.

პარტიის ღალატი არავის ეპატიება.

იგ. ვე.

დამფუძნებელი კრება

8 თებერვლის სხდომა.

თავმჯდომარეობს ალ. ლომთათიძე.

თავმჯდომარე აცნობებს დამფუძნებელ კრებას რესპუბლიკის სენატის თავმჯდომარე ხელოუფლიშვილის გარდაცვალებას და მოკლეთ ახასიათებს განსვენებულის მოღვაწეობას და პირად თვისებებს. განსვენებული ხელოუფლიშვილი,—ამბობს თავმჯდომარე,—ეკუთვნოდა მოღვაწეთა იმ ჯგუფს, რომელიც ოთხმოცდა ათიან წლებში გამოვიდა საზოგადო ასპარეზზე. ჩუმი, მაგრამ მეტად ნაყოფიერი მოღვაწე იყო. მან თავისი წვლილი შეტანა ჩვენი ერის გათვითცნობიერების საქმეში. განსვენებულს, როგორც იურისტს ბადალი არ ჰყავდა კავკასიაში. და სრულიად მიზანშეწონილი იყო, როცა დამფუძნებელმა კრებამ ასეთ ადამიანს ჩაბარა რესპუბლიკის სენატის თავმჯდომარეობა, მაგრამ ბედმა არ არგუნა მას დიდხანს სდგომოდა სათავეში ამ დაწესებულებას. ალსანიშნავია განსვენებულის პირადი თვისებებიც: უწყალო, ღრმა კეთილშობილება და უდიდესი პატივისცემა ადამიანისადმი. აი რა ახასიათებდა მას. აი ასეთი პიროვნება დაჰკარგა ქართველმა საზოგადოებამ და გთხოვთ ფეხზე ადგომით პატივი სცეთ განსვენებულის ხსოვნას.

დამფუძნებელმა კრებამ ფეხზე ადგომით პატივი სცა განსვენებულის ხსოვნას.

შემდეგ მიღებულ იქნა წინა სხდომაზე მიღებულ დეკრეტთა საბოლოო ტექსტი.

გრძელდება მსჯელობა მთავრობის თავმჯდომარის განცხადების გამო მთავრობაში მომხდარ ცვლილების შესახებ.

ივ. ლორთქიფანიძე (ს. რ.) აღნიშნავს: ჩვენი მთავარი დებულება, რომელიც წარმოვადგინეთ მთავრობის საწინააღმდეგოთ, იყოს ის, რომ მთავრობა უპასუხისმგებლოა. სხვა რომ არ იყოს, თვით ის კამათიც, რომელიც მთავრობის განცხადების გამო სწარმოებს, ამტკიცებს, რომ ჩვენ არა გვყავს პასუხისმგებელი მთავრობა. ორ თვენახევარია, რაც ეს კამათი გრძელდება და მთავრობას ამ ხნის განმავლობაში არ მიუღია დამფუძნებელი კრების დასტური, მან არ დააყენა ნდობის საკითხი. ამას თუ დავუმატებთ იმ ახალ „რაზმელაჩენიებს“, რომელსაც „ახალი სხივი“ აკეთებს (ნ. რამიშვილი: ოო!) მართალია, ეს თქვენ არ მოგწონთ, მაგრამ ფაქტია, რომ თქვენი პარტია ჩინგრევა და რაც უფრო ადრე დასრულდება ეს პროცესი, მით უკეთესია, მაშინ აშენდება ჩვენი სახელმწიფო (სიცილი, ხმები: თქვენი აშენებული სახელმწიფო რაღა იქნება?).

ორატორი ეხება შინაგან საქმეთა სამინისტროს და ამბობს: ბ. რამიშვილი არც პრესის და არც დამფუძნებელი კრების საშუალებით ჩვენ არ გვატყობინებს, თუ რა ხდება რესპუბლიკის ამა თუ იმ მაზრაში, რატომ არ გვეუბნებით 3 თვეში ერთხელ მაინც, თუ რა ხდება აფხაზეთში, ბათომის ოლქში, რა სულის კვეთებაა იქ და სხვ. შინაგან საქმეთა მინისტრი ემყარება მარტო რეპრესიულ ზომებზე, ალ ეთ თუ გნებავთ მოქალაქე წვერავას დატუსაღება, რომელიც იყო კლუბის მორიგი გამგე. ის დაატუსაღეს სტუდენტთა სალამოს 26 იანვარს და განსაკუთრებულ რაზზეში გაგზავნეს, იქ კი გაახთავისუფლეს, განა დასაშვებია ეს? განა და აშკარაა თე ტრის დაბეჭვა? ალ ეთ თუ გნებავთ მინების საკითხი, ჩვენში ამ მხრივ დიდი კრიზისია მაშ ნ, როდესაც ერთ ან ორ სულს 7—8 ოთახი უჭირავს. თქვენ ყველამ იცით, რომ ერთ ერთ ქუჩაზე ლარინსკის ქალს უჭირავს სახლი, იქ 7—8 ოთახში სუფევს მორევი გარყვნილებისა (ვ. თავზაია და სხვები ადგილიდან: ჩვენ არაფერი ვიცით, თქვენ კი გცოდნიათ). ყოველ შემთხვევაში, ეს იციან მილიციის აგენტებმა.

(ვ. ჯუღელი: თქვენ იქ დადიხართ?) არა, მაგრამ ნუ დამასახელებინებთ სტუმრების ვვარებს.

თავმჯდომარე: ბ. ორატორო თავი დაანებეთ მაგის შესახებ ლაპარაკს, ილაპარაკეთ საგანზე.

ლორთქიფანიძე. ამიტომ საჭიროა შინაგან საქმეთა მინისტრმა მეტი ყურადღება მიაქციოს შინაგან საქმეებს.

შემდეგ ორატორი ეხება იუსტიციის მინისტრის მოქმედებას და დაასკვნის, რომ იუსტიციის მინისტრი იმას აკეთებს, რაც მას მოეპრიანება, ის ერევა სასამართლოს საქმეებში მაშინ, როცა ეს საჭირო არ არისო.

ტერ-სტეფანიანმა (დაშნაკ) აღნიშნა, რომ თემი, ქალაქი და ერობა თავის საკუთარ პოლიტიკას აწარმოებენ და ხშირად არავითარ ანგარიშს არ უწევენ საერთო სახელმწიფოებრივ პოლიტიკას, არ ემორჩილებიან ცენტრის განკარგულებას. მაგ. სიღნაღში ადგილობრივმა გვარდიის შტაბმა დაიკავა სკოლის შენობა, ამის შესახებ მე მოვახსენე შინაგან საქმეთა მინისტრს ნ. რამიშვილს, მან მოახდინა განკარგულება, მაგრამ ის სისრულეში არ იქნა მოყვანილი.

ნ. რამიშვილი. (შინაგან საქ. მინისტრი). დამფუძნებელი კრების წევრნო! აქ თქვენ გელაპარაკეს მთავრობის უპასუხისმგებლობის შესახებ და საბუთად ის მოიყვანეს, რომ აი ორი თვენახევარი, რაც კამათი გრძელდება მთავრობის თავმჯდომარის განცხადების გამო მთავრობაში მოხდარ ცვლილებების შესახებ და ამის შემდგ მთავრობას დღესაც არ აქვს ნდობა მიღებული დამფუძნებელი კრებისაგანო.

მე ვფიქრობ, რომ დამფუძნებელი კრების ყველა დეპუტატებმა კარგათ იცის, თუ როგორ ხდება სხვა ქვეყნების პარლამენტში მთავრობის გამოსვლის აწონ-დაწონვა. ის, რაც ჩვენში ხდება, არ მომხდარა ევროპის არც ერთ პარლამენტში. თქვენ იცით, რომ ამ კითხვის შესახებ არა თუ არ ყოფილა ისეთი ფრაქცია, რომელსაც აო გამოეთქვას თავისი აზრი, არამედ—ზოგიერთი ფრაქციდან სამმა ორატორმა ილაპარაკა. მართალია, ევროპაში ხდება დიდი ღღეები, მაგრამ იქ იციან მთავრობის მოქმედების პოლიტიკური აწონ-დაწონვა და არა ქუჩაში გაგონილი ჭორების ტრიბუნაზე გამოტანა. იქ ერთ ან ორ სხდომაზე სავ ებით ამოწურავენ ასეთ პოლიტიკურ საკითხებს. და ჭორებზე არ ახურავენენ პოლიტიკურ საკითხებს, როგორც ამას ჩვენი ოპოზიცია სჩადის. ამ რიგათ, ოპოზიციამ, და განსაკუთრებით ფედერალისტების ფრაქციამ, ეს მთავარი საკითხი, პოლიტიკური მხარე, მიაფუჩეჩეს და ამით კაბათს თავისი მნიშვნელობა დაუკარგეს. ოპოზიციამ ძალიან კარგად იცის, რომ მთავრობაში მომხდარ ცვლილების შესახებ უმრავლესობის ფრაქციამ უკვე გამოიტანა თავისი მსჯავრი, დადგენილება და ეს დადგენილება დამფუძ. კრებამაც უნდა მიიღოს, მაგრამ ესენი მაინც აწარმოებენ დაუსრულებელ კამათს და იცით, რატომ? იმიტომ, რომ უკვე მოახლოვებულია სეპარლამენტო არჩევნები და მათ სურთ პარტიული კაპიტალის შექმნა. ლორთქიფანიძემ აქ განაცხადა, რომ უპასუხისმგებლობას ისიც ამტკიცებს, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრი ყოველ 3 თვეში არ გვაკეთებს მოხსენებას იმის შესახებ, თუ რა ხდება ამა თუ იმ მაზრაში. მე ვეკითხები ბ. ლორთქიფანიძეს: რომელ პარლამენტშია ასეთი წესი მოღებული? თქვენ ვერ დამისახელებთ ვერც ერთ პარლამენტს, სადაც ასეთი წესი იყოს მიღებული.

ზუგდიდის მაზრა ახსენეს. მე მგონია, რომ მიუხედავათ იმისა, რომ ძალიან „გაბედულია“ სოც. რევოლიუციონერთა ფრაქცია, მაინც ვერ დაასახელებს იმ მაზრებს, სადაც მათ ფეხი მოიტეხეს. მაშინ, როცა იქ სოციალ რევოლიუციონერები ბატონობდნენ ძარცვა-გლეჯა იყო. (ხმები: მართალია!) დღეს კი იმ მაზრებში ყაჩაღთა რიცხვი საგრძნობლად შემცირებულია. არასოდეს, თვით მეფის მთავრობის დროსაც არ ყოფილა ზუგდიდის მაზრაში ისეთი მცირე რიცხვი ყაჩაღთა, როგორც ამ ჟამად არის? სხვათა შორის, ბათომზედაც იყო აქ ლაპარაკი. მიუხედავათ იმისა, რომ ძალიან ცოტა ხანია, რაც ბათომი ჩავიბარეთ, იქ საქმეს გაუმჯობესობა ეტყობა. ამას უცხოეთის პრესაც აღნიშნავს.

შემდეგ მინისტრი აღნიშნავს, რომ არ ყოფილა არც ერთი შემთხვევა, რომ დანაშავე მოხელე თავის ადგილზე დაგვეტოვებინოს და პასუხისგებაში არ მიგვეცეს. ამის მაგალითს თქვენ ვერ დამისახელებთ. (ლ. შენგელაია: ალბუღახის კომისარი?) ბ. შენგელაია, ჭკუთხეთ, თქვენს ვვარდიო რომ ზის, ივანე გობეჩიას ამის შესახებ და ის გეტყვით. ალ ულახის კომისარის შესახებ ჩემთან მოვიდა ივანე გობეჩია და მე მაშინათვე გავიცა ბრძანება ამ კომისარის გადაყენების შესახებ. (შენგელაია: ის კომისარი ახლა თავის თანამდებობაზე არ არის?). არ არის, (შენგელაია: სასიამოვნოა).

შემდეგ მინისტრს მოჰყავს მთავრობის დადგენილება კლუბების და ზოგიერთი თეატრების დახურვის შესახებ და დაასკვნის, რომ ქართულ კლუბთან არ ებული თეატრი იყო კლუბის განყოფილება და მან გაიცადა კლუბის ბედი. რაც შეეხება კლუბის გამგის დაპატიმრებას, უნდა მოგახსენოთ, რომ ის დაპატიმრებულ იქნა როგორც კლუბის გამგე, როგორც პასუხისმგებელი პირი და ეს დაპატიმრება გამოიწვია მთავრობის დადგენილების დარღვევამ, რომელიც მოხდა კლუბის დარბაზში.

რაც შეეხება სიღნაღის სკოლის ვვარდიის მიერ დაკავებას, მე მართლაც გავიცი განკარგულება მისი განთავისუფლების შესახებ და დღეს პირველად მივიღე ტერ-სტეფანიანცისაგან, რომ ის განკარგულება სისრულეში არ არის მოყვანილი. ყოველ შემთხვევაში, მის შემდეგ ჩემთან არ მოსულა ტერ-სტეფანიანცი და არაფერი უთქვამს. ამ წვრილმანი კითხვის აქ გადმოტანა მაინც არ ღირდა. მე ვაცხადებ, რომ ყოველ დეპუტატს შეუძლია მოვიდეს სამინისტროში და თუ რაიმე ბოროტ მოქმედებას აღმოჩენს, დაუყოვნებლივ იქნება მიღებული ზომები. სამინისტროს კარები არ არის ღია ხხოლოდ იმ ფექლებისათვის, რომლებიც ბოროტმოქმედებს იცავენ. (ს. კედია: ეს ასეც უნდა იყოს).

აქ ბ. ლორთქიფანიძემ სთქვა, რომ სოც. დემოკრატია რამიშვილმა დაანგრია, ხოლო სოც.-დემოკრატია სახელმწიფოს ანგრევსო. ამის შესახებ მე უნდა განვაცხადო, რომ სოც. დემოკრატიის მიერ დაღუპული სახელმწიფო ჯერ არავის უნახავს და ვერც ოდესმე ნახავს (ტაში). ხოლო ესერებმა უკვე დაღუპეს ორი სახელმწიფო: ერთი რუსეთი და მეორე ერევანი. როდესაც სომხეთში ვოაციანს მიანდვეს კაბინეტის შედგენა, მე მაშინვე განუცხადე კერძო საუბარში მთავრობის ერთ ერთ წევრს: ახლა დაღუპა სომხეთი მეთქი. ჩემი სიტყვები გამართლდა.

აქ ბევრს ლაპარაკობენ პარტიული კაპიტალის შესაძენათ, მაგრამ მომავალი არჩევნებში ხალხი ყველა მათ და უმტკიცებს, თუ რა უნიადაგონი არიან ისინი და მთელ მათ გამოსვლებს სათანადოთ დაუფასებს. (ტაში)

შემდეგ ილაპარაკეს ნ. ჟორდანიამ, (რომლის სიტყვას შემდეგ დავბეჭდავთ) ს. კედიამ და ალ. ასათიანმა.

შეტანილი იყო სოც. დემოკრატიული ფრაქციის მიერ წინადადება კამათის შეწყვეტის შესახებ, მაგრამ თავმჯდომარემ განაცხადა, რომ მართო კ. ნინიძეა ჩაწერილი. მაშინ სოც. დემოკრატიულ ფრაქციიდან გაისმა ხმები: „მივცეთ ნინიძეს სიტყვაო“, მაგრამ ნინიძე დარბაზში არ აღმოჩნდა.

ეს ეყარა სოციალ-დემოკრატიულ ფრაქციის მიერ წარდგენილ შემდეგ რეზოლიუციას:

„მოისმინა რა მთავრობის თავმჯდომარის განცხადება მთავრობის ნაწილობრივ განახლების შესახებ, დამფუძნებელი კრება კმაყოფილებას გამოსთქვამს და გადადის მორიგ საკითხზე“.

რეზოლიუციის წინააღმდეგ ხმა მისცა ესერებმა, თავი შეიკავა—დემოკრატიულმა ფრაქციამ.

დეპეშები

(სპეციალური დეპეშათა სააგენტოს)

თებერვლის 10.

ფრანგული ცნობები

ლონდონის კონფერენცია.

ლიონი. 9 თებ. გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ფონ-სიმონსმა საფრანგეთის რწმუნებულს გადაცა შემდეგი ნოტა: იღებს რა მხედველობაში იმ საუბარს, რომელსაც ჰქონდა ადგილი საფრანგეთის ელჩსა და გერმანიის საგარეო მინისტრის შორის, გერმანიის მთავრობა თანახმაა გაგზავნოს ლონდონის კონფერენციაზე პირველ მარტისთვის თავისი დელეგატები იმ იმედით, რომ მოლაპარაკება დაეყრდნობა იმ წინადადებაზე, რომლის წარდგენის უფლებასაც იტოვებს გერმანია.

ჰინდენბურგი.

ჰინდენბურგმა ბრემენში „მონათლა“ ახალი გემი, რომელიც მის სახელს ატარებს. ცერემონიას წმინდა რელიგიონური ხასიათი ქონდა. ქალაქი მონარქისტული დროშებით იყო მორთული.

კამათი ბრინის მოხსენების გამო.

კამათი ბრიანის მოხსენების შესახებ დეპუტატთა პალატაში მოხდა სამშაბათს. მოისმინეს შემდეგი ორატორები: ტავე, დე-მაგალოხი და კლოცი—მოლაპარაკებისა და ვერსალის ხელშეკრულების შესახებ, და ლუშერი განთავისუფლებულ ოლქების მინისტრი. პრემიერმა უპასუხა პალატის უკანასკნელ სხდომაზე ოთხშაბათს დღით. კლოცმა თავის სიტყვაში შეადარა ის თუ რა უნდა მიიღოს საფრანგეთმა გერმანიისაგან 1925 წლამდე, იმ ვალს, რომელიც უნდა მისცეს საფრანგეთმა ამერიკასა და ინგლისს. დასკვნა აშკარა იყო, როდესაც პრემიერმა შეაწყვეტინა მას და უთხრა: „როდესაც ომი დასრულდა თქვენ იყავით საფრანგეთის ფინანსთა მინისტრი და უეჭველია, იყავ თ მომხრე მიგვეცა ვალი მოკავშირეთათვის. ის თფილი სიტყვები, რომელიც მოისმინეთ თქვენ მაშინ, ადგილებენ ჩემი მიზნის მიღწევას. პარიზის კონფერენციაზე მოკავშირეთა შორის სრული თანხმობა ჩამოვარდა“. შემდეგი ორატორი იყო ლუშერი, რომლის სიტყვასაც პალატა დიდი ტაშისცემით შეხვდა.

გერმანული ცნობები

მუშათა პროტესტი.

ის სოციალისტები, რომლებიც ეკუთვნიან მუშათა დამცველ საერთაშორისო ასოციაციის გერმანულ ფრაქციას, ენერგიულ პროტესტს აცხადებენ მოკავშირეთა ძიერ ანაზღაურების მოთხოვნის გამო. მათის აზრით ანაზღაურების გამო მუშები და მოსამსახურეები საშინლად გაღატაკდებიან.

ზემო სილეზიაში.

ზემო სილეზიაში მყოფმა გერმანულმა საპლებისციტო კომისიამ მიიღო ცნობები 20 თუ 30 პოლონურ ბანდის არსებობის შესახებ. ყოველი ბანდა შედგება 5—7 კაცისაგან, რომელნიც ცდილობენ შექმნან ტერორი და ამგვარათ პლებისციტის შედეგებზე გავლენა მოახდინონ.

საქ. დეპ. საგარეოს საინფორმაციო განყოფილება

ირლანდიის გარშემო.

პარიზი. თანახმად „ეურნალ დე დებას“ ცნობისა ლონდონში კვლავ აღმოჩენილ შეთქმულება სინფეინერებისა, რომელთაც სურდათ წაეკიდათ ცეცხლი ნავთის დიდი საწყობისათვის. სამი სიმფეინერი დაიჭერეს სწორედ იმ დროს, როდესაც მათ ბოროტ მოქმედების ჩადენა სურდათ. ერთ მათგანს იარაღი აღმოჩნდა. შეტაკება ირლანდიელებისა და ინგლისის ჯარებს შორის კვლავ გრძელდება. შეტაკებას უფრო მეტი ხასიათი აქვს ქალაქ კორკში. ხშირია შემთხვევები ინგლისელ ჟანდარმებზე თავდასხმისა.

უუშვერობა.

ლუნდონი. 19 იანვარამდე შროშის ბირეაში 859,000 კაცმა იოხოვა სამუშაოვარის მიღება. მდგომარეობა პროვინციაში მეტად გართულებულია. მრავალი ქარხანა იხურება, რაც თანდათან ზრდის უმუშავართა რიცხვს.

სივაში.

პარიზი თანხმად სტამბოლიდან მოსული ცნობებისა ანგორის მთავრობას გადაუწყვეტია გადავიდეს სივაში. იმ შემთხვევაში, თუ ესკი-შეხირი ბერძნებმა აიღეს

ანგორა და მოსკოვი.

„ეურნალ დე დება“ იუწყება: ქემალისტებმა გადაწყვიტეს წარუდგინონ მოსკოვის კონფერენციას მოთხოვნილები, რათა ბალშევიკებმა დასტოვონ სომხეთი და ადერბეიჯანი.

გაფიცვის უარყოფა.

ვარშავა. მუშათა ორგანიზაციების საერთო კრებაზე, რომელიც იხილავდა საერთოდ მუშებისა და კერძოთ რკინის გზელთა მატერიალურ მდგომარეობას, გაირჩა საკითხი მუშათა გაფიცვის შესახებ.

კრებამ, წინადადება გაფიცვის გამოცხადების შესახებ, ერთხმად უარყო. ამ გადაწყვეტილებამ განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინა ფოსტის მოსამსახურეებზე, რომლებმაც გადასწყვიტეს უარეყოთ გამოცხადებული გაფიცვა და დაბრუნებოდნენ მუშაობას.

უკრაინის ლტოლვილები.

ლვოვი. გალიციის პრესა იუწყება: ტარნოპოლში და აღმოსავლეთ გალიციის სხვა ქალაქებში საკმაოთა უკრაინიდან 6000 ლტოლვილზე მეტი მოვიდა. ლტოლვილები გადმოგვცემენ იმ საშინელ წამებულ ტერორის შესახებ, რომელიც გამეფებულია მთელ უკრაინაში. ხშირია აგრეთვე გლეხთა აჯანყებები.

ამერიკის ჯარი.

ნიუიორკი. ამერიკის სენატმა წინააღმდეგ სამხედრო მინისტრისა 24 ხმის უმრავლესობით მიიღო წინადადება ამერიკის ჯარის 200,000 კაციდან 150,000 კაცამდე შემცირების შესახებ. ამასთან ვე, თანახმად ჰარდინგის პროექტისა, განზრახულია ყოველ წლიურათ შეასწავლონ სამხედრო ხელოვნება 100,000-მოხალისეს.

რუს. დამფ. კრების წევრები პარიზში.

პარიზი. „ეურნალ დე დება“ იუწყება: რუსეთის დამფუძნებელი კრების წევრებმა ვრცლად განიხილეს საკითხი იმ განპირა სახელმწიფოებრივ ერთეულების შესახებ, რომლებიც გამოეყვენ რუსეთს. ამ საკითხის შესახებ გამოტანილ იქნა რეზოლიუცია, რომელშიაც თათბირის წევრები აღიარებენ, რომ განპირა ერთეულებს აქვთ უფლება მოითხოვონ სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა. ამასთანავე რეზოლიუციაში გატარებულია ის აზრი, რომ მა[illegible] შევიზძის დამოობის შემდეგ ეს სახ[illegible] მწიფოები შეადგენენ რუსეთის ფე[illegible] რაციას.

ტერორისტების მზადება.

ნიუიორკი. [illegible] ტმა [illegible] ტერორ[illegible] [illegible] დონურივ და სახელმწიფოებრივ და [illegible] სებულებების ასაფეთქებლათ. ამის [illegible] მო ბალშევიკებს მკაცრ თვალ-ყ[illegible] ადევნებენ.

კრახინი

ბერლინი თანახმად მოსკოვიდან [illegible] სული ცნობებისა საბჭოთა მთავრო[illegible] წარმომადგენლათ ბერლინში ასახლ[illegible] კრასინს.

დეკრეტი გაფიცვის წინააღმდეგ.

პარიზი „ტანი“ იუწყება: საბჭ[illegible] მთავრობის დეკრეტით გამოცხადე[illegible] ლია, რომ ყველა ის გაფიცული მ[illegible] რომელიც არ დაემორჩილება დეკრ[illegible] და არ გამოცხადდება სამუშაოვ[illegible] დატუსაღებულ იქნება 5 წლამდე [illegible] მათ ოჯახებს წარმოებ[illegible] ულუფა.

ქალაქ ფაშა და ბერძნები.

სტამბოლი. 2 თებერ. თანახ[illegible] სმირნიდან მოსულ ცნობებისა ბერძ[illegible] აპირებენ 70,000-იან ლაშქრის შეკ[illegible] მცირე აზიაში ხელახალი შეტევის [illegible] საწყობათ. ოსმალეთი ბერძენთა ლ[illegible] ქრის დასახვედრათ ემზადება. ამ [illegible] თხვევაში, თუ ბერძნებმა მოახ[illegible] ტევა, ოსმალეთის ჯარები დაიხ[illegible] სახელმწიფოს შუაგულისაკენ, სა[illegible] მომამზადებენ ჯარებს წინააღმდეგ[illegible] გასაწევად.

ახალი კაბინეტი.

ათინა. 7 თებერ. შესდგა ახ[illegible] კაბინეტი კალოგეროპულოსის თავმჯ[illegible] მარეობით.

იტალიელი კომუნისტი ლენინის წინააღმდეგ

ხერრატის წერილი ლენინისადმ[illegible]

(დასასრული, იხ. „ერთობა“ № 31)

თქვენ ამბობთ, რომ იტალიის პ[illegible] ლეტარიატი განიცდის თავისი ინ[illegible] რაის უუმძიმეს ხანას და დანაშაულ[illegible] იქნებოდა, რომ ამ სიძნელეზე თვალ[illegible] დაგვეხუჭაო. მაგრამ იტალიაში საკ[illegible] მხოლოდ მოისურვო გულწრფელად [illegible] დარება ჩვენი საკუთარი ძალებისა [illegible] წინააღმდეგეთა ძალებთან, რომ თქ[illegible] „რეფორმისტი“ გიწოდონ; საკმაოა [illegible] დაძრათ იმ საწყუხარო შეცდომებ[illegible] რომლებიც თან ახლდა თქვენს რევ[illegible] ლიუციას,—ენა დაძრათ მხოლოდ [illegible] მიზნით, რომ მომავალში აცილებუ[illegible] იქნეს ასეთი შეცდომები, რომ წამ[illegible] მოგნათლონ კონტრ რევოლიუციონერ[illegible] საკმაოა მოიგონოთ ის სიძნელენი, [illegible] ბლების გადატანაც თქვენს რევოლ[illegible] ციას მოუხდა,—მოიგონოთ არა კრიტ[illegible] კის მიზნით, არამედ როგორც მაგალ[illegible] თი, რომ თქვენ წამ ვე დაგწამინ თქ[illegible] ნი რევოლიუციის გაკიცხვის სურვილ[illegible] ი, სანამდე მიდის წარმოუდგენელი [illegible] დგომილობა ზოგიერთ ამბახაგებისა, რ[illegible] ბლებიც საუკეთესო გრძნობებით არ[illegible] ალსავსენი, მაგრამ რომლებსაც [illegible] აქვთ განვითარებული სოციალისტუ[illegible] შეგნება.

თქვენ სრულიად სამართლიანად [illegible] ბოდით, რომ იმ შემთხვევაში, თუ იტ[illegible] ლიაში რევოლიუციი მოხდა, აუცილ[illegible] ბელი იქნება იტალიის ბლოკადა სა[illegible] რამგეთის, ინგლისისა და შეერთებ[illegible] შტატების მხრივ მაგრამ თქვენ ეს[illegible] გვპირდებით რევოლიუციის დაჩქარებ[illegible] ინგლისში და საფრანგეთში, თუ ჩ[illegible] ვიმოქმედებთ ისე, როგორც თქვენ მ[illegible] გეწონებათ. ჩვენა გვგონია, რომ თქ[illegible] ეწინააღმდეგები თქვენივე თავს.

ჩვენ ისევე კარგად ვიცნობთ დღევ[illegible] დელ საერთაშორისო მდგომარეობ[illegible] როგორც თქვენ,—ყოველ შემთხვევაშ[illegible] —დასავლეთ ქვეყნების მდგომარეობ[illegible] და ჩვენ ვიცით, რომ სამშუხაროდ, კ[illegible] მუნისტური პირტიები ჯერ კიდევ ვ[illegible] სარგებლობენ ისეთი გავლენით, რ[illegible] მელიც საშუალებას მისცემდა მათ ბ[illegible] ძლევანელობა გაეწიათ მასიურ მოძ[illegible] ობისთვის, რომ მათ შესძლონ დახმარ[illegible] ბა აღმოუჩინონ რევოლიუციას მეზობ[illegible] ქვეყნებში.

ინგლისში კომუნისტები ჯერაც [illegible] გაერთიანებულან. მათი რიცხვი 50 ათ[illegible] არ აღემატება; მათ არა აქვთ არც ე[illegible] თი ყოველდღიური გაზეთი, ხოლო ყ[illegible] ველგვარეული გამოცემანი სულს ღაფ[illegible] ვენ და არსებობენ ხხოლოდ თქვენ[illegible] დახმარებით. ეს არ არის ისეთი ძალ[illegible] რომელიც შესძლებს შიშის ზარი დ[illegible] ცეს თავის მოწინააღმდეგეებს.

საფრანგეთის პარტია ფროსარის [illegible] ველგვარ „თუ“-ებით, „მაგრამ“-ებით [illegible] და „შეიძლება“-თი ზრდილობის გულ[illegible] სათვის შეუართდება მე 3 ინტერნაც[illegible] წალს. მაგრამ შეუძლებელია

ჩვენთ ერთ წერტილზე გაყინვას, თუ პოზიციების სრულიად დატოვებას არა.

მე არას ვლაპარაკობ უნგრეთზე, სადაც მოძრაობამ გზა გაუხნა არასდროს არ ნახულ სუსხიან რეაქციას.

ყველგან ბურჟუაზია თავს სწვავს და ახდენს იაფის რიგების გადჯუფებას. ბალშევიზმმა დიდი სამსახური გაუწია ნაციონალისტებს. ბავარიაში მოხარჯის რეტავრაციაზე ლაპარაკობენ. ამაზევე ცოტა თუ ბევრად ლაპარაკობენ ხთელ გერმანიაში.

ასეთ საერთაშორისო სიტუაციის პირობებში იტალია, რუსეთი შეიდეგ, ერთად ერთი კვ ყანაა, რომელსაც სოციალისტური თვალთახედვით უკეთესად შეუძლია ბრძოლა აწარმოოს ბურჟუაზიის წ ნააღმდეგ; მას ჰყავს 250 000 შეკავშირებული სოციალისტი, 2 მილიონი პროფეციონალურ კავშირებში მუშები, 150 დეპუტატი პარლამენტში, აქვს 2,500 კომუნა, რომელიც პარტიამ დაიპყრო, და დიდძალი მომხმარებელი და საწარმოო კოოპერატივები.

და ამ პარტიაში თქვენ ცდილობთ, ამხანაგო ლენინო, დაანთოთ განხეოქილების ციცხლი თითქოს იმისთვის, რომ რევოლიუციონური საქმე გაკეთდეს. ნუთუ შესაძლებელია ასეთი შეცდომის დაშვება? ფიქრი იმაზე, რომ ტურატი და დ,არაგონა ხელს უშლიან რევოლიუციას,—არ არის მართალი; ასეთი აზრი მოვლენათა დაფასებაში ლრმა მისტიურ და ანარქ მარქ ისტულ შეხედულებებიდან გამომდინარეობს.

რევოლიუცია •არ არის ამა თუ იმ „ბელადის“ მაგიური აქტი; იგი შედეგია გარემოებისა და მთელ რიგ მიზეზებისა, რომლებიც მთლიანად ხელს უწყობენ მის წარმოშობას.

ეე არ გამორჩეოდა თქვენი წინადადება ჩვენი ორგან ზაციების ყველა ძველ ხელძღვანელების გადაყ ნეისა და მათ ალაგზე ახალ კომუნისტების დანიშვნის შესახებ; იტალიაში ეს შეუძლებელი იქნებოდა, ვინაიდან ჩვენში გამ

ცდილ მუშაკების დიდი ნაკლებობაა. შეიძლება, ის მოხდეს, რომ ბევრი განზრახ გამოაცხადებენ თავიანთ თავს კომუნისტებათ იმ მიზნით, რომ ალაგები მიიღონ. ამაში დიდი საფრთხეა დამალული.

თქვენ კარგად იცნობთ ამ საფრთხეს: ის თქვენში არსებობს. ოქტომბრის გადატრიალების შემდეგ თქვენი პარტია ექვ ჯერ გაიზარდა; მაგრამ, მიუხედავად ძალცრი დისციპლინისა და პერიოდულ „განწმენდის“, რასაც თქვენ აწ რმოებთ, თვისების მხრივ პარტიამ ძალიან ცოტა მოიგო. ყველა დაქირავებულები, რომლებიც ფრონტზე მსახურებდენ, თქვენთან მოვიდენ, ვინაიდან თქვენ ძლიერნი ხართ. სწორედ მ თ შექმნეს ძალაუფლებით დაბრმავებული, ხშირად მეტად სასტიკი ბიუროკრატია, რომელიც ლამის არის პრივილეგიერ კლასად გადაიქცეს საბჭოთა რეპუბლიკაში; და ეს მაშინ, როდესაც მომთენ და მორჩილ გლეხთა და მუშათა მასსა რევოლიუციის მ ელ სიდიდეს სწორედ იმაში ხედავ, რომ მან სასტიკი ბრძოლა აწარმოვოს ყ ველგვარ პრივილეგიების წინააღმ ეგ.

ვ არგებლობთ რა ჩვენი საკუთარი გამოცდილებით და ო ქვენი გამოცდილებითაც, ჩვენ გვინდა ვიაროთ წინ ფრთხილად და მოფიქრებულად; ჩვენ ვერ მივ ღებთ ხალას ოქროთ უკანასკნელ მოდაზე შეკერილ კომუნისტურ სამოსელის ბ ჭვ ალს და ვერ ვანდობთ ჩვენი მ ძრაობის ხელმძღვანელობას ახლად გამოჩეკილ კომუნისტებს მით უმეტეს, რომ ისინი ჯერ კიდევ გუშინ ქება-დიდებას ასხამდენ ომს, ყმანდა ერთობასა და მინისტერიალიზმს.

დაიწყეთ საქმე. ძვირფასო ამხანაგო, თქვენი საკუთარი პარტიის გაწმენდიდან.

დასკვნა. ჩვენ არ ვეკუთვნით რეფორმისტებს ჩვენ ვიცავთ პარტიას, პროლეტარიატსა და რევოლიუციას იმათ წინააღმდეგ, ვინც შეპარობილნი არიან ნგრევისა და განადგურების მანიით. ჩვენ ვიცავთ რევოლიუციონურ-სოციალისტურ მ ძრაობის მ ლიანობას იმ მიზნით, რომ დავ ძლიოთ მომავალ ბრძოლათა სიძნელე არსებულ წესწყობილების მოსასპობათ და უკეთეს ცხოვრების შესაქმნელად.

გრიგორ ზინოვიევი სწერდა: „კომუნისტურ ინტერნაციონალს არა აქვს განზრახვა მოაწყოს ყველა პარტიები ერთხაირად. მან, პირიქით, დაამტკიცა არა მარტო სიტყვით,—საქმითაც; რომ ის ანგარიშს უშვ ს პირობების სხვადასხვაობას, რომლ �შ ც ინტერნაციონალში მყოფ პარტიებს უხდებათ ცხოვრება და ბრძოლა“.

ჩვენ სხვას არაფერს მოვითხოვთ, ძვირფასო ამხანაგო. და თუ თქვენ ამის შემდეგ, რაც ამნისტია მიიღეთ და დაასჩუქრეთ ზ ნოვიევები, რომლებიც ოქტომბრის რევოლიუციის წინააღმდეგ ნ იყენენ და აპატიეთ შეცდომანი კაშეტებს, კლასთა თანამშრომლობის მომხრეებ ა და „დემოკრატიულ“ ომის საერთაშორისო მჭადაგებლებს, თუ ამის შემდეგ გაგვასამართლებ ი ჩვენ, რომლებიც არას დროს არ ეყოფილვართ კომპრომისების მომხრენი პროლეტარიატის დაცვის საქმეში, ეს ჩვენ სრულიადაც არ გაგვაკვირვებს. ჩვენ ვერ მოვიტყუელებთ თავს და გაგვგრძობთ ჩვენს საქმეს.

გ. მ. ხერხატი.

საგ. საქ. სამინისტროს საინფორმაციო ბიუროსაგან

მოსკოვიდან საქართველოს სრულუფლებიანი წარმომადგენლობის თავმჯდომარის გ. მახარაძისაგან საგარეო საქმეთა სამინისტრომ პირდაპირი მავთულით შემდეგი დეპეშა მიიღო:

საქართველოს წარმომადგენლობის ყველა წევრები აღფრთოვანებით შეეგებენ საქართველოს იურიდიულად ცნობას. ვუსოცავთ მთავრობას და დამფუძ ებელ კრებას ამ ისტორიულ ფაქტს და გვრწამს, რომ საქართველოს თავისუფალ ხალხთა თავისუფალ კავშირში იქნება ერთი მოწინავე მებრძოლთაგანი კაცობრიობის დიადი იდეალებისათვის.

— —

ოსმალეთის დიდი ეროვნული კრების სრულუფლებიანმა წარმომადგენელმა კიაზიმ ბეიმ აღმოსავლეთ ფრონტის მთავარსარდალ კიაზიმ ყარაბექირისაგან მიიღო დეპეშა, რითაც იგი იუწყება, რომ ა. წ ი ანვრის 31 ს. მდივანის თავმჯდომარეობით საქართველოს წარმომადგენლობის ანგორაში მშვიდობიანათ ჩასვლის შესახებ.

უცხო სახელმწიფოთა მისიებში

ანგორის მისია. საქართველოში მყოფ ანგორის მთავრობის წარმომადგენლობიდან იუწყებიან, რომ საქართველოს იურიდიულად ცნობის გამო. აღძ ულია საკითხი ანგორის მთავრობის წარმომადგენლობის ოსმალეთის მთავრობის საელჩოთ გადაკეთების შესახებ. ამის გამო ანგორიდან მოელიან სათანადო განკარგულებას.

ხპარსეთის საკონსულო. თფილისში მყოფმა სპარსეთის გენერალურმა კონსულმა სპარსეთის მთავრობის წინაშე აღძრა შუამდგომლობა საკონ ულოს რეორგანიზაციისა და საელჩოს დაარსების შესახებ. შუამდგომლობა გამოწვეულია საქართველოს რესპუბლიკის იურიდიულად ცნობის გამო. (სდს).

ახალი აქციები

ქალაქის საბჭოში. დღეს, თებერვლის 11-ს, უკანასკნელად შესდგება ქალაქის საბჭოს ძველი შემადგენლობის სხდომა.

◆ **პური მცხოვრებთათვის.** თებერვლის 8-ს შესდგა ქალაქის თვითმართველობისა და სასურსათო კომისიის წევრთა გაერთიანებული სხდომა, რომელზედაც განიხილეს ქალაქის მოურავ ბ. ჩხეიძვილის მოხსენება პურის კრიზისისა და პურის ფასის შეუჩერებლივი ზრდის შესახებ. ხანგრძლივი ვი თათბირის შემდეგ დაადგინეს: 1) აღწერონ თფილისში არსებული ყველა პურის საცხობი იმ მიზნით, რომ პურით ვაჭრობა მხოლოდ აქ ხდებოდეს. ეს რეგისტრაცია გამოწვეულია იმით, რომ პურის გადამყიდველნი მხოლოდ აძვირებენ პურს; 2) ქალაქის თვითმართველობის სასურსათო განყოფილების გამგეგ კ. ფანიევს გადაეცეს სათანადო თანხა თფილისის მცხოვრებთათვის დასარიგებელ პურის შესაყიდათ.

◆ **ნავთის მიწოდება.** თებერვლის 9 სავაჭრო-სამრეწველო პალატაში შესდგა საქართველოში ნავთის დამუშავების ორგანიზაციის მომწყობ თათბირის სარედაქციო კომისიის სხდომა. კომისიამ განიხილა მთავრობასთან დასადებ ხელშეკრულების პროექტი, რომელიც ნავთის მოეწყობის ორგანიზაციას შეეხება.

◆ **წითელ ჯვარში.** ამერიკული წითელი ჯვრის წარმომადგენელმა ბ-მა დევიმა კვირას, 6 თებერვალს, დაათვალიერა წითელი ჯვრის დაწესებულებანი, რომლებმაც მასზე კარგი შთაბეჭდილება მოახდინა. დევისი წითელი ჯვრის მთავარ სამმართველოს დაპირდა ფულითა და სურსათ-ნოვაგის მიცემით დახმარების აღმოჩენას.

◆ **ხალხმწყალობელი უნივერსიტეტი.** შაბათს, საღამოს 7 ს. დანიშნულია სოც.-დემოკრატ სტუდენტთა (ყველა ფაკულტეტების და დარგების) საერთო კრება, რომელზედაც მოხ ენებას გააკეთებს ამხ. სეით დევდარიანი პარტიული კონფერენციის მუშაობის და დადგენილებების შესახებ.

◆ **სტუდენტთა შორის,** დღეს საღამოს 6 საათზე, სალიტერატურო წრეში მე-2 აუდიტორიაში სტ. ქრისტ. ცქიტიშვილი წაკითხ ვს რეფერატს: „ვისრამიანი“. დასწრება შეუძლიათ არა წევრებსაც.

◆ **თფ. ქალ. გამგეობის სახურსათო** განყოფილება აცხადებს მოქალაქეთა საყურადღებოთ, რომ 16 თებერვალს, დილის 0 სა ქალაქის ცენტრალურ საწყობში (მონუმენტის შესავლი, ალიხანოვის წისქვილი) საჯარო შეჯიბრებით გაიყ დება 380 ფ. ჩალა და 250 ფ. „კუკოლი“. წინასწარი ცნობის მიღება შეიძლება ყოველ დღე განყოფილების ტეხნიკურ ზედამხედველობაში (19 თებერ. ქ., № 10).

◆ **თფილისის სამაზრო ერობა საჭიროებს** ფრიად კარგს და პრაქტიკულად მომზადებულ სპეციალისტებს: 2 აგრონომს და 3 ინსტრუქტორს სასოფლო მეურნეობის, მელვინე მეევნახეობის და მემინდვრეობის დარგისა და აგრეთვე სამ კარგს მცოდნე მანტიორებს, რომელთაც მიეცემათ კარგი ჯამაგირი და სურსათი ულუფის სახით.

◆ **ხაქართველოს დამოუკიდებლობის იუდიდიული ცნობის გამ.** საქართველოს დამოუკიდებლობის იურიდიული ცნობის გამო დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარისა, მთავრობის თავმჯდომარისა, სამხედრო მინისტრისა, შინაგან საქმეთა მინისტრისა და სხვების სახელზე მრავალი მისალმების დეპეშები მოდის. სამხედრო მინისტრის სახელზე დეპეშები მოვიდა ლაგოდეხიდან, ყაზბეგიდან, ოზურგეთიდან, ტყიბულიდან და ახალ-ქალაქიდან. მთავრობის თავმჯდომარის სახელ ე სკრადან, თფილისიდან ზ ტ ფონიდან, ქუთაისიდან, საჩხერიდან, გომიდან, ახალციხიდან და ქუთაისიდან—პროფესიონალურ კავშირებისაგან, სამტრედიიდან—ქალაქის თვითმართველობისაგან, ლაგოდეხიდან—ადგილობრივ ერობისაგან, თფილისიდან—სომხების სამედიცინოებისაგან, ძველი სენაკიდან—სახალხ ი ყრილობისაგან, გურჯაანიდან—ადგილობრივ თემისაგან, სუმბათავ დან—სოციალ.-დემ კოლ-ექტივისაგან. ლაგოდეხიდან—ქართული სკენის მ ყვარეებისაგან, ვარანცოვკიდან—სახ ლხ გვარდიის ბათალიონისაგან, გომ დან—სახალხ ყრილობისაგან, აბასთუმანიდან, სოც. დემ. ორგანიზაციისაგან, ჭ ათურიდან—სახალხო ყრილობისაგან, ხონ დან ციწის მზომელთა პროფ. კავშირისაგან, თფილისიდან—საავიაციო როტიდან, ზესტაფონიდან—უმაღლეს პირველ დაწყებით სასწავლებლისაგან, ეკატერინოვკიდან, ხონიდან, წესიდან და ზუგდიდიდან—ერობებისაგან, სამტრედიიდან—ახალგაზრდა მარსქისტების ორგანიზაციიდან, „მეურნეს“ კოოპერატიულ საზოგადოებისაგან, თფილისის საელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორისაგან და სხვ. (სდს).

◆ **გან. „ერთობის“ ფონდისთვის** გარდაცვალებულ სანდრო კოზიაძე ყენიას წლის თავის აღსანიშნავად შემოსწირა შუშანიკა ხუნდაძის ასულმა ყენიასამ ხუთასი მანეთი.

◆ **ფრონტისთვის.** 19 იანვარს, ამხ. სარდიონ მეტრეველის ბავშვის ნათლობაში სტუმრებს შორის შეგროვდა 7500 მ. *) რასაც ვარდგენ „ერთობის“ რედაქციაში. **ვ—ი**

— გედევან მიკირტიჩის-ძე აკოპოვისაგან მივიღეთ ფრონტის სასარგებლოთ ორასი თუმანი (2000 მ.)

მუშათა მაგიდის განცხადება

შრომის მინისტრის ამხანაგმა მუშათა ყველა მაგიდებს შემდეგი ცირკულიარი დაუგზავნა:

მუშათა მაგიდის წინასწარ გამოანგარიშებით დეფიციტი ამა წლის თებერვალში თითეულ მუშა-მოსამსახურეზე გათვალისწინებულია ათი ათასი (10.000 მან.)

ყველა კერძო და საზოგადო დაწესებულებანი და წარმოებანი, რომელნიც მუშათა მაგიდიდან თებერვალში ღებულობდენ სურსათ სანოვაგეს, ვალდებულნი არიან შეიტანონ 22 თებერვალამდე აღნიშნული თანხა დაქირავებულ მუშა-მოსამსახურეთა რიცხვის მიხედვით, მუშათა მაგიდის სალაროში.

წარმოებათ და დაწესებულებათ, რომელთაც თებერვალში რამოდენიმე დღის გაამავლობაში არ მ ულიათ პური, შეუძლიათ ფულის შეტანის დროს განაცხადონ ზედმეტ შეტანილი თანხის მომ მავალ დ ფიციტი ანგარიშში გადარიცხვის შესახებ. (სდს).

ᲧᲐᲚᲑᲘ ᲒᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲘᲭᲓᲐᲒᲗᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲑᲭᲓᲐᲕ ᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲐᲦᲕᲝᲩᲜᲐ

(მილიციის ცნობებიდან)

თფილისის სისლის სამართლის მილიციის უფროსმა პ. ზ. ფაჩულიამ თებერვლის 9 დღის 12 საათზე ნიკოლოზის ქ. № 112 შეიპყრო მთელი ჯგუფი ყალბი ბონების მიეტდავდა და აღმოაჩინა ბონების მიეტდავი მანქანები. შეპყრობა მოხდა სწორედ იმ დროს, როდე აც ბეჭდავდნენ ყალბ ბონებს. ამ საქმის შესახებ შემდეგი მოხსენება წარუდგინა ბ. ფაჩულიამ შინაგან საქმეთა მინისტრს:

ერთი კვირის წინად მივიღე ფარული ცნობა, რომ ბაზარზე გამოჩნდა ყალბი ბონები ათასი მანეთიანი საქართველოს რესპუბლიკის და ერევნის სახელმწიფო ბანკის ჩეკების ხუთი ათასი მანეთის ღირებისა. მივანდე ერთ კაცს, რომ გაეგო დაწვრილებით ყოველივე ამ საქმის ბაზრემო, რომელმაც რამოდენიმე დღის მუშაობის შემდეგ მომახსენა, რომ მან შესძლო დაახლოვებოდა იმ პირთ, რომლებიც ბეჭდავდნენ ფულის ყალბ ნიშნებს და რომლის მეთაურათ ითვლება ვინმე ბართლომე გრიგორის ძე ჯღებეიანცი და სტუდენტი ვართან ვასილის ძე შერმაზანოვი. მომახსენა აგრეთვე, რომ საბეჭდი მანქანა იმყოფება ნიკოლოზის ქ. სახ. № 112. სამი დღის წინ მე თვითონ ღამით, გადაცმული ვიყავი ადგილობრივ და შევიტყვალე ადგილის მდებარეობა. იმ კაცმა, რომელსაც ეს ცნობები მოვჰქონდა ჩემთვის, თებერვლის რვას მაჩვენა ოთხი ცალი ყალბი ათას მანეთიანები საქართველოს ბონები, რასაც დაეს წრო საოლქო სასამართლოს პროკურორის ამხანაგი ჭიჭინაძე და რაზედაც 8 ამ თებერვალს ხსენებულ პროკურორის ამხანაგის თანადასწრებით შევადგინე სათანადო ოქმი ერთი კუთხეში დავასვი ასო „პ“. წინასწარ მოვლაპარაკდით, რომ დღეს 9 ამ თებერვალს დილის 11 ნახევარზე ჩემმს აგენტს უკანვე გადებრონებია ის ოთხი ცალი ათას მანეთიანი, ვისგანაც მიიღო მან. ასეც მოხდა. ერევნის მოედანზე აღნიშნულ დროს ჩემმ აგენტმა უკანვე გადასცა ჯებიანს თავი ი ათასი მანეთიანები. რამდენიმე წამის შემდეგ ჯებიანცი დავაპატიმრეთ. აგენტს ჩხრეკის დროს დაესწრო პროკურორის ამხანაგი. ჯებეიანცს აღმოაჩნდა ორი ცალი ხუთი ათასი მანეთიანები, სომხეთის ჩეკების ოთხი ცალი ათას მანეთიანები ნ შნით ასო „პ“ და სხვა საპუთები, დამ მტკიცებელი იმისა, რომ ჯებეიანცს აქვს რაიმე საერთო ყალბ ბონების დამ ზადებლებთან. ჯებეიანცის ბინაზე ჩემის განკარგულებით გაგზავნილ იქნა აგენტები ბ ნის გასაჩხრეკათ, მე კი გავეშურე ნიკოლოზის ქუჩ. სახ. № 112 შენიდი ეზოში. მ ვადექი რა იმ ოთახს, რომელშიაც ფანჯრიდ ნ შენიშნე მანქანა და მოძრაობა, გარკვევით დავინახე, თუ როგორ მოკვიდოდა ჭალალდების ფურცლები მანქანის დაზგიდან. შევნიშენ აგრ ეთვე, რომ რაღაც ქალალდები ჩაგდეს იქვე ღუმელში და დაწვეს. მე და ჩემმა აგენტებმა შეგამტვრიეთ ფანჯრების მინა და იარაღით დ ვიმუქრეთ და ვაიძულეთ, რომ ადგილიდან არ დაძრულიყვნენ. ამ მ ქმედების დროს მ უპუქთ დაეკრა ფანჯრის მინით ჩემი აგენტი კიბულარია. ოთახში აღმოვაჩინე მთელი ექ პედიცია, სადაც დიდი ძალი ჩეკები იყო დაბეჭ დილი ათას მანეთიანები ერევნის სახელმწიფო ბანკისა. მუშაობდნენ შერმაზანოვი, ტერ ხითაროვი და ვართანოვი. ამ ოთახის გვერდით აღმოჩნდა ერთი ოთახი საწყობის სახით სხვადასხვა ქალალდებითა და წამლებით სავსე. ეს მოხდა დღის 12 საათზე, სადაც თქვენც ინებეთ მობრძანება.

ჯებეიანცის ბინაზე აღმოჩენილ იქნა მრავალი ორიგინალები, ათას მანეთიანებისა ნიმუშებიო, საღებავებით და სხვ. აგრეთვე ნეგატივები. ამ საქმეზე შეპყრობილ ნ არიან: ჯებეიანცი და სტუდენტი ვართან შერმაზანოვი როგორც ხელმძღვანელები და აგრ ეთვე ვართანიანცი აიკ, შერმაზანოვი ვასილი და ტერ-ხიტაროვი ლევანი. ყველანი დანაშაულში გამოტყდნენ. მათმა ხელმძღვანელმა ჯებიანცმა განაცხადა, რომ ოცი მილიონი ერევნის ჩეკები ამ ერთი თვის წინად დაბეჭდა, რომლებიც უკვე გაყიდა, ამ საქმეზე კვლევა ძიებას აწარმოებს საგანგებო საქმეთა გამომძიებელი ავშაროვი: მილიციის მხრივ წინასწარი გამ ძიება სწარმოებს ჩემი ხელმძღვანელობით.

ᲐᲩᲠᲓᲘᲚᲜᲘ

აღმოსავლეთით ცის-კარი მკრთალათ ილებოდა; მტრედის ფერი განთიადი სათუთად შლიდა თავის ფრთებს და ჩაწყვეიადებულ სიბნელეს გულს უპობდა, მიმოჰფანტავდა.

მთა-წმინდის მწვირვალეც მკ ფიოთ იხატებოდა და იკვლთებოდა მთ თოლვარე ცის ტატნობზე, რომელზედაც სახე გაცრეცილ მოციმციმე ვარსკვლავთა გუნდი ილეოდა, ქ ებოდა.

და აი ამ სანეტარო ბუნების დიად ეკრანზე მთა წმინდიდან ღ ამართა ორი დიდებული მოხუცის აჩრდ ლი,

ერთი მათგანი შეჯაზე გაყოფილ შავ თმებით და სრულ მთვარისავით მრგვალი მოცინარი სახით ციურათ გასხივოსნებულიყო; ხოლო მეორე თოვლივით თეთრი და ფაფუკი თმა წვერ-ულვაშით საზეიმო მთრთოლვარე ღიმილით ანეტარებულიყო...

თფილისის ცის თაღზე კი გამოსახულიყო ეთეროვანი მეუფა დედოფალი, რომელსაც სამარადისოთ თავს დასდგომოდა ბრწყინვალე გვირგვინი თავისუფლებისა, ბედნიერებისა, ნეტარებისა..-

შუქ-მფინარე მეუფა ნეტარების სხივებს აფრქვევდა და მშობლიურათ ჩამოჰქათქათეიდა საზეიმოთ ატოკებულ საქართველოს გულს...

და აი ამ მეუფა დედოფალს ნეტარების ცრემლებით ხელებ აპყრობილნი შეჰხარიდენ დიდებული აჩრდილნი. და მოისმა ციური ხმა:

»ცა-ფირუზ ხმელეთ ზურმუხტო,
ჩემო სამშობლო მხარეო...
შენი ზენი ზეიმი ვიგრძენი,
საფლავში გავიხარეო!..

ხ. პართენიშვილი.

ᲡᲝᲪ.-ᲓᲔᲛ. ᲞᲐᲠᲢᲘᲐᲨᲘ

ᲙᲠᲔᲑᲔᲑᲘ

დღეს, საღამოს 6 საათზე დანიშნულია ხაქ. ხ. დ მ. პ. ცენტრალური კომიტეტის სხდომა.

— **დღეს, საღამოს ხრულ 5 საათზე დანიშნულია ხაქ ხ. დ. მ. პ. თფილისის კომიტეტის ხაიწრაფო სხდომა. განსახილველია ქალაქის ხაბჭოს ხმათანმა ხია.** ამხანაგებს სთხოვენ, ყოველ მიზეზის გარეშე გამოცხადდენ აღნიშნულ დროზე, ვინაიდან 6 საათისათვის სია უნდა წარედგინოს ცენტრალურ კომიტეტს.

— დღეს, საღამოს 6 საათზე—დანიშნულია ახალგაზრდა მარქ ისტთა ორგანიზაციის ცენტრალური კომიტეტის სხდომა.

— დღეს საღ. 7 ს. შესდგება ჩულურეთის მცირე კოლექტივის საზოგადო კრება (19 თებერვლის ქ. № 3)

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

პარასკევს, 11 თ ბერვალს, საღამოს 5 საათზე **მეორე რაიონის** კოლექტივის ბინაზე დანიშნულია მეორე რაიონის ს. ს. დ. მ. 3 ყველა მცირე კოლექტივების საარჩევნო კომისიების წევრთა საზოგადო კრება. ყველ ამ წევრთათვის დაწ ორება აუცილებელია. აგრეთვე საგალდებულოა დასწრება იმ პარტიულ წევრთათვის, რომელნიც მეორე რაიონში ღებულობენ მონაწილეობას საარჩევნო კამპანიაში. მე-2 რაიონის მთავარი საარჩევნო **კომისია.** (2—2)

— ს. ს. დ. მ. პ. მესამე რაიონული კოლექტივი აცხადებს რაიონის წევრთა საყურადღებოთ, რომ ტეხნიკური მიზეზების გამო პარასკევს, 11 თებერვალს არ შესდგება წევრთა საზოგადო კრება.

— მეოთხე რაიონული კოლექტივი თავის წევრთა საყურადღებოდ აცხადებს, რომ რაიონული კოლექტივის ბიურო ღიაა ყოველ დღე გარდა უქმეებისა დილით: 12—2 საათამდე და საღ. 5—7 საათამდე. (5—3)

— კვირას, 13 თებერვალს 5 საათზე დანიშნულია **მეორე და მეხამე უბნის** ს. დ. მ. პარტიის წევრთა საზოგადო კრება, მცირე კოლექტივის ბიუროში (განოვის ქ. № 9 ბესამე სართულში, შესასვლელი ეზოდან) **მოხსენებას გაკეთებს მომენტზე ამხ. ალ. ლომთათიძე.** შემდეგ მოხდება მცირე კოლექტივის წევრთა არჩევნები. დასწრება ამხანაგებისათვის სავალდებულოა.

(2—2)

პარასკევს, 11 თებერვალს, მეორეთ დანიშნულია არსენალის რაიონის მცირე კოლექტივის წევრთა საზოგადო პარტიული კრება, სადაც უნდა მოხდეს კოლექტივის წევრთა არჩევნები. დასწრება სავალდებულოა. (2—2)

— პარასკევს, 11 თებერვალს, საღამოს 6 საათზე ერთობის უბნის საქ. ს. დემ. მ პ. მეორე რაიონის ქვე კოლექტივი იწვევს ჩვეულებრივ საზოგადო კრებას. საკითხები: 1)თფილისის ქალაქის არჩევნები და 2) მიმდინარე საკითხები. შემდეგ უფასო წარმოდგენა. 2—2

— **ქ. გორში,** კვირას. 20 თებერვალს დილის 10 საათზე (სამაზრო კომიტეტის ბინაზე, ერთობის ქ.) შესდგება ს. ს. დ. მ. პ. გორის სამაზრო კომიტეტის კრება. გასარჩევია ფრიად სერიოზული კითხვები: კომიტეტის წევრებს ვსთხოვთ აუცილებლად დაესწრნენ. კრება მეორეჯერაა მოწვეული და რამდენი წევრიც არ უნდა გამოცხადდეს კანონიერი იქნება. (5—1)

ᲙᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲒᲐ

თფილისი. 3 თებერვალს შესდგა მეექვსე რაიონულ კოლექტივის ახალ შემადგენლობის წევრთა პირველი სხდომა. სხდომას დაესწრო მთელი შემადგენლობა, 13 წევრი. დღის წესრიგში იყო შემდეგი კითხვები: 1) პრეზ დიუმის არჩევნები, 2) კომისიების არჩევნები, 3) კოლექტივის მორიგი სხდომების დანიშვნა, 4) რეგლამენტის შემუშავება, 5) თფილისის კომიტეტიდან მოხსენება, 6) 6 თებერვლის დემონსტრაცია და 7) განცხადებები.

კრებას თავმჯდომარეობდა ი. ირემაშვილი. პრეზ დიუმში არჩეულ იქნა ფარული კენჭ ს ყრით: თავმჯ ომარედ სეით დევდარიანი, თავმჯდომაროის ამხანაგებად: ი. ირემაშვილი და დ. ბუაჩიძე, მდივნად მ. ნაკაიძე და ხაზინადრად რ. გრიგოლოვი. არჩეულ იქნენ შემდეგი კომისიები: საორგანიზაციო კომისია (ვ. ათაბეგოვი, დ. პაპაშვილი და ლ. მეძმარიაშვილი) 2) კულტურულ განმანათლებელი (ი. ირემაშვილი, მ. ნაკაიძე და ვ. კვ ენაძე). 3) საფინანსო კომისია (დ. ბუაჩიძე, მ. მამედოვი და ლ. ხელაძე). 4) შემაიარაღებელი კომისია (მ. ნაკაიძ, დ. ბუაჩიძე, დ. პაპაშვ ლი, რ. გრიგოლოვი და ვ. კვ ენაძე). არჩეულ იქნენ მომავალი არჩევნების ხელმძღ ანელ საარჩევნო კომისიაში შ ედეგი ამხანაგები: 1) მ. ნაკაიძე, ვ. კვ ენიძე, დ. ბუაჩიძე, ლ. ხელაძე და მ. მამედოვი. ევალება ამ კომისიას ხვალიდანვე შეუდგეს თავის მოვალეობას. რაც შეეხება დანარჩენ კომისიებს ისინი მოვალენი არიან შემდეგ სხდომაზე გააკეთონ მოხსენებები თავიანთ მომავალ საუბაობის გეგმის შესახებ. კოლექტივის მორიგი სხდომები ინიშნება კვირაში ერთხელ ხუთშაბათობით საღამოს 6 საათზე. რეგლამენტის შემუშავება და შემდეგ სხდომაზე მოხსენება დაეკვალა პრეზიდიუმს. კომიტეტიდან მოსმენილ იქნა მოხ ენება ინფორმაციის სახით, რაც კოლექტ ვმა მიიღო მხედველობაში.

6 თებერვლის დემონსტრაციის მოსაწყობად რაიონში კოლექტ ვმა აირჩია სხვადასხვა დარგებიდან ამხანაგები (დ. ბუაჩიძე, გ. პირველი, ე. შუბლაძე, ლ. მეძმარიაშვილი და მ. მამედოვი) ამათ დაეკვალა დემონსტრაციის ხელმძღვანელობა. [illegible] მოსმენილ იქნა კოლექტ [illegible] მწარმოებლის ვ. მენაბდეს [illegible], რათა ის განთავისუფლებ [illegible] ავის მოვალეობიდან. კოლექტ [illegible] ებს მის განცხადებას და ა[illegible] ახალი საქმის მწარმოებლის [illegible] არჩეს ადგილზე.

ვ. ნ—ძე.

ოზურგეთ[illegible] [illegible] დ. მ პ. გურიის სამაზრო კომ [illegible] ტეტ [illegible] ეზიდიუმი აცხადებს ამხ[illegible] საყურადღებოთ, რომ ხიდისთა[illegible] ექტივის მიერ მილიონი ერევნის ჩეკები ამ ერთი თვის წინად დაბეჭდა, რომლებიც უკვე გაყიდა, ამ საქმეზე კვლევა ძიებას აწარმოებს საგანგებო საქმეთა გამომძიებელი ავშაროვი: მილიციის მხრივ წინასწარი გამ ძიება სწარმოებს ჩემი ხელმძღვანელობით.

ᲐᲩᲠᲓᲘᲚᲜᲘ

აღმოსავლეთით ცის-კარი მკრთალათ ილებოდა; მტრედის ფერი განთიადი სათუთად შლიდა თავის ფრთებს და ჩაწყვეიადებულ სიბნელეს გულს უპობდა, მიმოჰფანტავდა.

მთა-წმინდის მწვირვალეც მკ ფიოთ იხატებოდა და იკვლთებოდა მთ თოლვარე ცის ტატნობზე, რომელზედაც სახე გაცრეცილ მოციმციმე ვარსკვლავთა გუნდი ილეოდა, ქ ებოდა.

და აი ამ სანეტარო ბუნების დიად ეკრანზე მთა წმინდიდან ღ ამართა ორი დიდებული მოხუცის აჩრდ ლი,

ერთი მათგანი შეჯაზე გაყოფილ შავ თმებით და სრულ მთვარისავით მრგვალი მოცინარი სახით ციურათ გასხივოსნებულიყო; ხოლო მეორე თოვლივით თეთრი და ფაფუკი თმა წვერ-ულვაშით საზეიმო მთრთოლვარე ღიმილით ანეტარებულიყო...

თფილისის ცის თაღზე კი გამოსახულიყო ეთეროვანი მეუფა დედოფალი, რომელსაც სამარადისოთ თავს დასდგომოდა ბრწყინვალე გვირგვინი თავისუფლებისა, ბედნიერებისა, ნეტარებისა..-

შუქ-მფინარე მეუფა ნეტარების სხივებს აფრქვევდა და მშობლიურათ ჩამოჰქათქათეიდა საზეიმოთ ატოკებულ საქართველოს გულს...

და აი ამ მეუფა დედოფალს ნეტარების ცრემლებით ხელებ აპყრობილნი შეჰხარიდენ დიდებული აჩრდილნი. და მოისმა ციური ხმა:

»ცა-ფირუზ ხმელეთ ზურმუხტო,
ჩემო სამშობლო მხარეო...
შენი ზენი ზეიმი ვიგრძენი,
საფლავში გავიხარეო!..

ხ. პართენიშვილი.

ᲡᲐᲠᲬᲣᲥᲐᲠᲘ ᲤᲠᲝᲜᲢᲡ

ჩვენ, ჭიათურის რაიონის სახალხო გვარდიელებმა მივიღეთ ამხანაგ-ნაცნობებში შეგროვილი საჩუქრები. საჩუქრები ჩამოვგზავნეთ თვით შტაბის თავმჯდომარემ ამხ. ს. სიხარულიძემ. ამხანაგი გვარდიელები ძლიერ აღფრთოვანებულია საჩუქრებით. ეს გვარწმუნებს იმაში, რომ ჩვენ მარტო არ ვართ აქ ცის ქვეშ, ჩვენთანაა მთელი საქართველოს დემოკრატია.

ამასთან გულითად მადლობას ვუძღვნით ყველა იმ პირთ, რომლებმაც არ დაგვ ვიწყეს და გაგვიხსენეს...

ამხ. მოხდობილობით, ფერშალი გვარდიელი **ი. ქარცივაძე.**

---

6 თებერვალს დილის 9 ს. დაიწყო სადახლოს რაიონში მყოფ ნაწილების მოგზრავება. 10 საათზე ყველანი ჩამწკრივებულნი იყვნენ ფრ. დამხ. კომიტეტის ვაგონებთან. გაიმართა სადღესასწაულო აღლუმი, რომელიც მიიღო გენ. ს. გედევანიშვ ლმა და სუბბათაშვილმა. აღლუმის შემდეგ ს. ჟორჟოლიანი და იმედაშვილი მიესალმენ ჯარისკაცებს და გახუმარტეს მათ რეპუბლიკის დღევანდელი მდგომარეობა და ის მიზეზები, რომლებიც აიძულებენ დღეს მთავრობას საზღვრებზე ჯარის ყოლას.

შემდეგ დაიწყო საჩუქრების დარიგება. აძლევდნენ ჯარისკაცებს სპეინს, თუთუნს, პაპიროსს, ფ ნქარ., ქ ლალდს, გაზეთებს, წიგნებს და სხვა... ეს დღე განაკუთრებული სიხარულით იქნა გატარებული. გაიმართა სხვადასხვა გასართობები—შეჯიბრებები.

სადამოთი ი. იმედაშვილ

იყო გაჭირვება, დევნა, წამება, საშინელი დღე.

აი, ასეთ მძიმე ხანაში გურიაში იყო ოჯახები, რომლებიც არ დაცემულან, იუმედობას არ მისცემიან და დევნილთათვის მათი სახლების კარები ღია იყო, მათი გული გახსნილი.

ესენი ჩვენი ოჯახები, ნაბუსიანი ადამიანები, გაბედული გმირები.

მათ არ ეშინოდათ, არც დაცემის, არც წოლაკების და არც ციხეების.

ჩვენ გვგონია ასეთ ოჯახების მშობლიური სიყვარული, ძვირფასი დახმარება და ასეთ ოჯახის მამა იყო დიმიტრი ვანძე, მისი ძმა ალექსანდრე...

მათი ოჯახი ჩვენთვის ღია იყო, მათი ღუმელ-პური დევ ლთათვის სარჩო. ბევრჯა დავწყება იცის შავი დროის გასაჭირის. მაგრამ ამას არ დაივიწყებს ისტორია.

დიმიტრი და ალექსანდრე იყვნენ გულკეთილი ადამიანები, უდიდესი საიმედო პირები და მათ, მოხუცთ, ხშირად ჩვენი დავალება ახალგაზრდური სიხალისით აუსრულებიათ.

მათ უყვარდათ დევნილები, დევნილებს უყვარდათ ისინი, მათი ოჯახები.

მაგონდება ეხლა ჩვენი ახლო წარსული მაშინდელი გატაცება, სიხალისი, მაგონდება ყველა ის ოჯახები, რომელთაც თავისი კარგი და ძვირფასი მოგონება დაუტოვებია ჩვენს მოძრაობაში.

მათ დიდი წვლილი შეიტანეს გურიის მოძრაობის ისტორიაში და ბევრი გაიკეთეს საერთო საქმისათვის. ამიტომ ბედნიერია ის მოხუცები, რომლებმაც კეთილი სახელები დატოვეს იმ ახალგაზრდობის გულში, ვინც მაშინ დევნილები იყვნენ...

ნეტარება და საუკუნო ხსენება მათ!..

ან. ხ—ძე.

„წითელ“ ადერგაიჯანში

(გაზეთებიდან)

კ ადე ვ ნ ა ვთი. ბაქოს საბჭომ მიჰმართა მოსკოვს, პეტროგრადის და რუსეთის ყველა საბჭოებს რადიოთი და მოუწოდა მიაჭრ ნ ერიოზული ყურადღებაა, ბაქოს ნავთ ს მრეწველობის მდგომარეობას და მიეშველონ ბაქოს ნუშებს ამ წარმოების აღორძინების საქმეში. რადიოში, სხვა ა შორის, ნათქვამია:

„მუშები, რომლებიც სდგანან „შავი სისხლის“ წყაროსთან.. უკვე დიდი ხანია შეშინებულნი ადევნებდნენ თვალყურს იმას, თუ როგორ ეცემოდა ყოველდღე ნავთის ამოღება და მცირდებოდა ნავთის ჭაბის რიცხვი. მაგრამ ბაქოს მუშები ვერ სთვლიდნენ შესაძლებლათ მოეგონებინათ საბჭოთა რუსეთისათვის ის საფრთხე, რომელიც ემუქრებოდა ნავთის მრეწველობას, რადგანაც არ უნდოდათ შეეტანათ ზედმეტი შიში ისედაც რთულ სამხედრო და სამეურნეო მდგომარეობაში. ეხლა, როდესაც რუსეთის საბჭოთა ყრილობამ ძირითად მიზნათ დაისახა—სამეურნეო კრ ზისის ლიკვიდაციაც,—ბაქოს ნუშები, აღნიშნ ვენ შ ემდეგ ფაკტებს, რომლებიც ნავთის რაიონს ემუქრებიან სრული კატასტროფით: ამოღება მცირდება. ოქტომბერში და ნოემბერში ამოღებული იქმნა მხოლოდ 11 მილ. ფუთი, ნაცვლად აპრილში ამოღებულ 17 მილიონ ფუთისა. ჭების რიცხვი ოქტომბერში იყო 10.4, დეკემბერში კი—818 მუშა-გლეხთა რუსეთის საბჭოებო! ბაქოს ნავთის რაიონი საფრთხეშია ჩავარდნილი, მას კატასტროფა მოელის, თუ დროზე არ იქნა დახმარება“.

რადიოს ბოლოში ნათქვამია: „ბაქოს საბჭო დარწმუნებით სთხოვს რუსეთის საბჭოებს: 1) გატარდეს მობილიზაცია ნავთის მრეწველობის ყველა ნუშაკების, 2) მიღებულ იქნას განსაკუთრებული ზომები იმისათვის, რომ პირველ რიგში დაკმაყოფილებულ იქმნეს „ნევთკომის“ მოთხოვნილებანი—ბაქოს წარმოებისათვის საჭირო მასალების მიწოდების შესახებ, 3) უზრუნველყოფილ იქნან წარმოებათა მუშები სანოვაგითა და ტანისამოსით“.

ახალი საზოგადოება

(მუშა მოსამსახურეთა საყურადღებოთ)

ამ დღეებში თფილისში დაარსდა ერთი მეტად სიმპატიური და დროის შესაფერისი კოოპერატიული საზოგადოება სახელწოდებით „საქართველოს პირველი სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიული საზოგადოება „მეურნე“.

საზოგადოების მიზანია საქართველოში ერთი მთლიანი და ფართო სასოფლო მეურნეობის წარმოების გაჩ ღება, თავის წევრთათვის ყოველგვარ მოსახმარ საქონლისა და მეურნეობა წარმოებაში საჭირო მასალების შეძ ნა-მიწოდება და სხვა. დასახულ მიზნის განახორციელებლად საზოგადოება აწ ყობს, აუ ჯ ობესებს და ანვითარებს სხვადასხვა სასოფლო-სამეურნეო დარგებს: მეფინდვრეობას, მეფენახეობა-მეღვინეობას, მგბაღეობას, მებოსტნეობას, მეფ ძეობას, მეღორეობას, მეფუტკრეობას, ფრინველთა მოშენებას, ჩაის ხის, ბამბის, თუთუნის, ბამბუკის, თუთის ხის, საშაქრო ჭარხლის, სამკურნალო მცენარეთა და სხვათა კულტურას; აწყობს სხვადასხვა სამეურნეო დარგის ნაწარმოებთა დამზადება-გადამუშავებას, როგორც ამხანაგობის წევრთა საოჯ ხო საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, აგრეთვე შინაურ და საზღვარ გარედ ბაზარზე გასასაღებლად; აწყობს ქარხანაფ ბრიკებს, საწყობებს და სავ ჭროსამრეწ ლო დაწ ებულებათა წარმოებაში მოსახმარ საქონელთა საჭირო მასალების დასამზადებლად, შესანახად და გასაყიდათ, ან ოჯარით იღებს ასეთ დ წ ებულებათ, აგრეთვე ეკვრის პირობით სხვადასხვა პირთ და დაწესებულებებს აღნიშნულ საგნების და მასალების მ წ დების შესახებ. ის ნ თფილისის მიდამოებშ და აგრეთვე საქართველოს რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე საჯ ართ და საერთო სამხანაგო საკუ ი ებათ უძრ ვ-მოძრავ ქონებას, სასოფლო-სამეურნეო იარაღებს და მანქ ნებს, ბუშ საქონელს, უცხო ქვეყნის და ადგილობრივ ირჩეულ ჯ შ ს ცხოველებს, სუ ეთესო თესლეულობას და სხვა. ერთებს რესპუბლიკის ყველა მოქალაქე მეურნეს თავის უძრავ მოძრავ ქონებით; იღებს ახალ-შენების მოაწყობად და დასამუშ ვებლად მთავრობისაგან საფუნდო მიწებს და აგრეთვე კირძ ამხანაგობებისაგანაც; უწევს ხელმძღვანეობას თავის უმამულო წევრებს სახელმწიფოსაგან დათმობილ ან კერძო მესაკუთრეთაგან შეძ ნილ ადგილებზე დასახლება-მოწყობაში; ამას გარდა საზოგადოებას შ უ ძლია გასცეს და აღლოს სესხი სახელმწ ფო საერობო და კერძო დაწ ებულებათაგან და კერძო პირთაგან, დაეხმაროს თავის წევრებს სამარხი და დამზოვ ვ ი კასების მიწყობით და სხვანი (§ 2).

როგორც მკითხველი ხედავს, საზოგადოებას მეტად ფართო და სიმპატიური მიზანი აქვს დასახული და შესაძ ებელია ის შეიქნეს კიდეც პირველი მერცხ ლი ჩვენი მეურნეობის კულტურულად წარმოებაში მაგრამ მე აძას სხვ მხრივ მინდა მივაქცეო მკითხველის ყურადღება.

ყველას კარგათ მოეხსენება სხვადასხვა დარგის მუშა-მოსამსახურეთა გაპირვებული მდგომარეობა. ამ მდგომარეობ დან მათ იხსნის მხ ოლოდ და მხოლოდ თავისი საკუთარი მ ურნეობის წარმოება. ეს კარგა ხანია შეიგნეს პატარა ჯ უფებმა, თუ ცალკე პიროვნებებმა, აღ ეს გასულ წელს მთავრობიდან თავ ს უფალი მიწები და ბევრ მათგანს ამ შრომამ ტყუილად არ ჩ ურა და თითქმის ორი წლის სარჩო მიღეს. სწორეთ ამ მხრივ არის ღირს-შესანიშნავი ზემოხსენებული საზოგადოება. ამიტომ უნდა მიაქციონ ჩვენმა მუშა-მოსამსახურეებმ მას დიდი ყურადღება.

ამ საზოგადოებას მ შვიდ ერი მომავალი ეკნება, თუ ჩვენი მუშა-მოსამსახურენი ჩ ე წ ერებიან წევრებად და გულმხურვალედ დაეხმარებიან მას; თუ კი ჩვენი აგრონომები და სხვა დარგის სპეციალისტები ამ საზოგადოების ირგვლივ მოიყრიან თავს და თავის ცოდნა გამოცდილებით დაეხმარებიან მას. ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ მიწადმოქმედების სამინისტრო, რომელსაც ის ექვ ემდებარება და თვით მთავრობაც დახმარებას გაუწევენ ხ ენებულ საზოგადოებას, როგორც სესხით, აგრეთვე მიწის, სამეურნეო იარაღების და თესლეულობის დათმობით.

ამხანაგებს ვურჩევ ჩ ე წ ერონ საზოგადოებაში წევრებათ. მით უმეტეს, რომ საპაიო ფული, თუ მივ ღებთ მეფდველობაში დღევანდელ ფულის კურსს, არც ისე დიდია და ყველა მათგანისთვის ხელმისაწვდომია. საპაიო გადასახადი არის 10 000 მან, რომლის შეტანა შეიძ ებება ნაწილ ნაწილად, და საწ �о 1000 მან. ეს თანხა ძალიან ცოტათაც უნდა ჩაითვალოს, თუ მოვიგონებთ იმასაც, რომ დღევ ნდელ პირობებში ერთი დესეტინა მ წის დამუშ ვებათესვა და სხ. ჯდება 50—100 ათას მანეთამდე თითქმის.

საზოგადოებას უკვე აღებული აქვს თფილისის მიდ მოე ში 100 დესეტინაზე მეტი მიწა და ეხლა ა ღებს ბორჩალოში და ყ რაიაზში და დ წყებს მათ დამუშავებას როგორც თავის წევრთა, აგრეთვე დაქირავ ული შრომ თ.

ხეგ. ძაკიდ ძე.

პროფესიონალურ კავშირებში

მოსამსახურე ფარმაცევტების საყურადღებოთ.

კვირას, თებერვლის 13-ს, თფილისის ოფთიაქებში მ �ეულ ა ეთა პროფესიონალური კ ვ შ ირის გამ ეობა იწვევს ყველა დაწესებულებაში მოსამსახურე კავშირის წევრებს საქართველოს მოსამსახურე ფარმაცევტთა ყრილობის მოწ ვ ვს საკითხის გამოსარკვევად. როგორც ა ხ ნაგებს მოეხსენება, ყრილობა უნდა გახ ნილიყო თებერვლის 6-ს, მაგრამ ა ნვრის 30-ის კ ვშირის საზოგადო კრებაზე ერთი მიმართულებისაგან შემოტანილ განცხადების გამო, რომლითაც ეს მიმართულება მოითხ ვდა, რომ მოსამსახურე ფარმაცევტთა ყრილობა არ ყოფილიყო მ წ ვეული. არამედ—მოწ ვეულ ყ ო მოსამსახურე და ოფთიაქის მეპატრონე-ფარმაცევტთა შეერთებული ყრილობა, ყრილობის აღნიშნულ დროს გახ ნა ვ ელარ მოხერ ხდა.

მომავალმა თებერვლის 13-ის საზოგადო კრებამ მ ჯელ ბა უნდა იქონიოს აღნიშნული განცხადების შესახებ და გამოიტანოს ყველა კავშირის წევრთათვის სავალდებულო დ დგენილება ან მარტო მოსამსახურე ფარმაცევტთა, ან მოსამსახურე და აფთიაქის მეპატრონე ფარმაცევტთა შეერთებული ყრილობის მ წ ვ ვის შესახებ,

ვინაიდან საკითხი ყველა მოსამსახურე ფარმაცევ ებისთვის ფრიად სერიოზულია, კ ვ შ ირის გამგეობა სთხოვს აქხანაგებს—მოსამსახურე ფარმაცევტებს დაეს წ ონ კრებას და ამით ხელი შეუწ ყონ საკითხის სასურველად გადაჭ ას. კრება გაიხ ნება დილის 10 საათზე კავშირის ბინაზე

თფ ლისის აფთიაქებში მ მუშ ვ ეთა პროფესიონალური კავშირის გ ა ეგეობა.

მუშათა შორის

საბჭოდრო უწყების ნებით დაქირავებულ მუშა-მოსამსახურეთა შორის.

როცა საქართველოში რუსეთის ჯარი დაიშალა, სამხედრო უწყების სხვადასხვა კახელარ ებში სიგრძნობლათ შ ემცირდა ჯარისკაცთა (აწერლების) რ ცხვი, რამაც გამოიწვია საქმის წარ ების შეფერხება, ამიტომ ს ამხედრო უწყება ი ძულ ებული შ ექმნა დაქირავებია ჯარის კაცების ადგილზე თავისუფალი მოქალაქე და ამ რიგად ჯარის კაცების ადგილი ფაქტიურად დაიკავა ნებით დაქირავებულ მუშა-მოსამსახურეებმ.

მათ უხდებათ ღამ-ღამეობითაც სამსახურშ, მუდ ივი სიარული და გაორკეცებული მუშაობა. და თავის დაკისრებულ მოვალეობას პირნათლად ასრულებენ.

სამხედრო უწყებამ ყურადღება მიაქცია მათ მუშაობას, გადიდა მათი რიცხვი, შეამცირა ჯარის კ ცთა რაოდენობა და ამნაირად დღეს თითქმის ყველა სამხედრო დაწესებულებებში მოსამსახურეთა უმრავლესობას შეადგენს ნებით დაქირავებულნი.

მიუხედავთ მძიმე მდგომარეობისა, მათ ინტერესებს ადგილობრივ ად არავინ იცავს, აფიცრები და მ ხელეები ღებულობენ პირველ საჭიროების საგნებს და იმასაც უფასოდ ხოლო ნებით დაქირავებულ მუშა-მოსამსახურ ებს ფასშ ადაც არ აძლევენ.

ხ ენებული მუშა-მოსამსახურეებს უფრო მ ტი სამუშაო აქვთ ხანდ ხან, ვ დრ ე ზ ოგიერთ აფიცრებს და მ ხელეთ. სურსათ-სანოვ გე და ტანსაცმელი წარმოადგენს უპ ირველეს მოთხოვნილ ებას. ამიტომ ეს უ ადა ნაწილდებოდეს განურჩევლად თანამდებობისა, ყ ველ ზე თანასწორად და არა თანამდებობისა და ხარისხების მიხედ ვ თ. დადგენილია აფიცრებსა და მოხ ელეებს. დაურიგონ სრული ამუნიცია მ შ ინ, როდესაც მათ ამ რამოდენიმე ხნის წინად მ ი ღ ე ს, ხოლო დაქირავ ებულთ სრულად არ მ ყ ო ლ ი ათ.

დ უშვებელია პირველ მოთხოვნილ ების საკნების მეტ-ნაკლებათ დარიგება. ჩ ემის აზრით აუცილებლობა მოითხ ვს, რომ ნებით დაქირავებულ მუშა მოსამსახურეები შ ედიოდენ პროფესიონალურ კ ვშ ირებში, რათა ამ საშუალ ებით მოახ ერხონ თავიანთი ინტერესების დაცვა. ხ ჭ ე ბ ა ლ ო ვ ა.

გიგლიოგრაფია

ე ქ ბ ი ი ბ ბ ა კ ე ლ ი ა. „ტუბერკულიოზი“. თფილისი. 1921 წ ფასი 500 მ.

ჩვენში ტუბერკულიოზი წარმოადგენს საზ ოგ ადოებრივ მ ედიცინის ერთ უდიდეს საკითხთაგანს. ჩ ენი ერი აურაცხელ ხარკს აძლევს ამ საშ ნელ სენს. არც ერთ, კ ე კ ასიის სხვა ერებში, არ ძ ლ ვ ნ ვარგს ტ უბერკულიოზი ისეთის სიძლიერით, როგორც ქართველებში. ამ ფ ა ქ ტ მა დიდი ხ ანია მიიქ კია ექიმ ებ ის ყურადღება. ზ ოგიერთ ძ ი ექ ი მ ებ მ ა ის აზრიც ი ი გამოსთ ქვ ს, რ ომ ჭ ო ე ქ ი ქ ართველებ ს ნ ა ც ი ო ნ ა ლ ი ერ ი ა ო. მ ა რ თ ა ლ ი ა ის, რ ომ ქ ა რ თ ვ ი ლ ებ ი უ ფ რ ო მ გ რ ძ ნ ობ ი ა რ ენ ი ა რ ი ან ტ უ ბ ერ კ ულ ი ო ზ ისადმი, მ ა გ რ ა მ ე ეს ა ი ხ ნ ებ ა ა რ ა რ ა ი მ ე ს პ ე ც ი ა ლ ურ ი ნ ა ც ი ო ნ ა ლ ურ ი თ ვ ი ს ებ ი თ, ა რ ა მ ე დ ე ერ ის ც ხ ო ვ რ ებ ის ს ი ც ი ა ლ ურ ე კ ო ნ ო მ ი ურ ი პ ირ ობ ებ ი თ. ეს პ ი რ ობ ებ ი კ ი ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს შ ი ა ა ,ვ ი ნ ე მ ე ზ ობ ელ ქ ვ ე ყ ნ ებ ს შ ი.

ს ა ქ მ ე ი მ ა შ ი ა , რ ომ ტ უ ბ ერ კ ულ ი ო ზ ი ი რ ომ ელ ი მ ე ქ ვ ე ყ ა ნ ა ს შ ი ღ ებ ულ ობ ს ე პ ი დ ემ ი ურ ხ ა ს ი ა თ ს მ ა შ ინ , რ ო ც ა ე ს ქ ვ ე ყ ა ნ ა გ ა ნ ი ც ხ ის ს ო ფ ლ ებ ი დ ან ქ ალ ა ქ ებ შ ი ე მ ი გ რ ა ც ი ის პ რ ო ც ე ს ს . ამ პ რ ო ც ე ს ს ა ამ ო ო ა ნ ა ს კ ენ ელ 50 წ ე ლ ო ნ ი ფ ა რ თ ო ხ ა ს ი ა თ ი მ ი ი ღ ო ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს შ ი , გ ა ნ ს ა კ უ თ რ ებ ი თ ა ს ი ს დ ა ს ა ვ ლ ე თ ნ ა წ ი ლ ნ ი . ტ უ ბ ერ კ ულ ი ო ზ ი ც ა ამ ნ ა წ ი ლ ნ ი ა უ ფ რ ო ძ ლ ე რ ი .

ა რ ს ებ ულ ი ს ტ ა ტ ი ს ტ ი კ ა ნ ებ ას გ ვ ა ძ ლ ევ ს ვ ი ა ნ გ ა რ ი შ ო თ ტ უ ბ ერ კ ულ ი ო ზ თ ან რ ი ცხ ვ ი ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს შ ი ა რ ა ნ ა კ ლ ებ ს 40—50 ათ ა ს ი ს ა . მ ა რ ტ ო რ კ ინ ის გ ზ ის დ ე მ ო კ რ ა ტ ი ა ს ჰ ყ ავ ს 500 ტ უ ბ ერ კ ულ ი ო ზ ი თ ავ ა დ მ ყ ო ფ ი . ა ქ ე დ ან ც ხ ა დ ი ა , თ უ რ ა ს ა შ ნ ე ლ ი მ ა ტ ე რ ი ა გ ვ ყ ავ ს ჩ ე ნ ტ უ ბ ერ კ ულ ი ო ზ ის ს ახ ით . ტ უ ბ ერ კ ულ ი ო ზ ის ს ა კ ით ხ ი ღ ირ ს ი ა ი მ ის , რ ომ მ ას ყ ურ ა დ ღ ებ ა მ ი ა ქ ც ი ონ ა რ ა მ ა რ ტ ო ე ქ ი მ ე ებ მ ა , ა რ ა მ ე დ ე ს ა ხ ელ მ წ ი ფ ო დ ა ს ა ზ ო გ ა დ ო მ ო ღ ვ ა წ ე ებ მ ა ც .

ამ სენთან ბრძოლაში უდიდესი მნიშვნელობა აქვს თვით საკითხის შესწავლას და მის პოპულარიზაციას. აი, სწორეთ ამ მიზანს ისახავს ექიმ ა ბ ა კ ე ლ ი ა ს შ რ ომ ა . ნ ა ხ ე ნ ებ ა შ რ ომ ა შ ი დ ა ფ წ ვ ი ლ ებ ი თ ა ა გ ა რ ჩ ე ულ ი ტ უ ბ ერ კ ულ ი ო ზ ს გ ა მ ომ წ ვ ე ვ ი ბ ა კ ტ ე რ ი ი ს მ ო რ ფ ო ლ ო გ ი ა დ ა ბ ი ო ლ ო გ ი ა . ვ რ ცლ ათ ა ა ა გ რ ე თ ვ ე ა ღ წ ერ ილ ი ა თ ვ ი თ ა ვ ა თ მ ყ ო ფ ო ბ ის წ ა რ მ ო შ ობ ა , მ ის ი ფ ო რ მ ებ ი დ ა ა ქ ი მ ობ ა . ა ვ ტ ო რ ი ო ბ ი ე ქ ტ ურ ა თ გ ა დ მ ო ვ ვ ც ვ ს ს ხ ვ ა დ ა ს ხ ვ ა თ ე ო რ ე ტ ს ტ უ ბ ერ კ ულ ი ო ზ ის წ ა რ მ ო შ ობ ის დ ა ა ქ ი მ ი ს შ ე ს ახ ებ . წ ი გ ნ ი დ ა წ ერ ილ ი ა ი ს ე თ ი მ ა ი ხ ე ლ ებ ი ს ა თ ვ ის , რ ომ ელ თ ა ც უ კ ვ ე ა ქ ვ თ ს ა კ ი თ ხ ებ ი ს ა თ ვ ის , ა ნ ა ლ ი ზ ი ,ს ტ ა ტ ი ს ტ ი კ ებ ი , ფ ო ტ ო ებ ი ,ს ტ ა ტ ი ს ტ ი კ ებ ს , ფ ო ტ ო ებ ს დ ა ს ხ ვ . მ ა ს ა ლ ებ ს მ კ ი თ ხ ვ ე ლ ი ,ვ ე რ ვ ი ბ ა ,ს ა ს ა ბ ა ,ს ა ს ა ბ ა ,ს ა ს ა